

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, KEDD 1925 május 26.

141. szám

Mégjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. • Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Kint és bent

Nagyjelentőségűnek, komolyeseménynek tekintjük azt a beszédet, melyet a nemzetgyűlés mai ülésén Bitolj radikális párti képviselője intézett a külügyminiszterhez. Az interpelláló képviselő a külügyminiszter sürgős és hathatós intervencióját kérte ki a görögországi szerb kisebbségek érdekében. Valóban meghatározó szavakkal válaszolt az interpelláció a görögországi szerb kisebbségek helyzetét. Nem is szabad magukat szerbeknek nevezniük s ott, ahol azelőtt a közigazgatás és iskoláztatás nyelve szerb volt, ellenőrizhetetlen, de szolgálatkész fajitóriák alapján meg akarják fosztani a szerbeket még nemzetiséghez való tartozásuktól is. A görög sajtó ellenséges hangon ír állandóan a szerb kisebbségről s még szerb voltukat is kétségbevonja. A görög kormány erkölcsi és anyagi támogatásban részesít olyan egyesületeket, melyeknek bevallott céljuk az, hogy a szerbek politikai és kulturális akcióit erőszakkal is megbénítsák.

Őszinte és meleg együttérzéssel tekintünk a görögországi szerb kisebbségek felé s szívünkben fakadó kívánságunk az, hogy a kormány bölcs megfontoltsággal találja meg a segítség biztos és gyors módját. Bár tökéletesen egyetértünk az interpelláló képviselővel abban, hogy nem szabad közömbösen nézni s nem lehet sorsukra bízni az életükért és nemzetiségükért viaskodó görögországi szerb kisebbségeket, de úgy tartjuk, a védelemnek nem elég hatékony módja a diplomáciai ügyirat. A vádoló ügyiratot követi a védőirat, ahány adat támad, annyi adatot cáfolnak meg. Hivatalos jelentések, jegyzőkönyvek, kibocsátott, de végre nem hajtott vagy aláírt, beiktatott, de ki nem bocsátott rendeletek bizonyára megszámlálhatatlan mennyiségben állnak rendelkezésére a görög kormánynak is arra, ha nem teljesíteni akarja a jugoszláv kormány kívánságát, hanem cáfolni az átiratban foglalt adatokat. A görögországi szerb kisebbségek sérelmeit sokkal nagyobb jelentőségű államügynek, a nemzeti becsületnek és népi önérzet ellen idézett támadásnak kell tekinteni, semhogy meg szabadna engedni azt, hogy diplomáciai tárgyalások és külügyminiszteri iratváltások áradatában sikkadjon el.

A kormánynak a görögországi szerb kisebbségek érdekében a legelső teendője az, hogy olyan közállapotokat, olyan közszellemet teremtsen, melyek nem könnyítik meg a görög kormánynak a vád ellen a védekezést s a joggal várt intézkedés elől a kibúvást. Olyan

közállapotokat kell teremteni, hogy a görög kormány ne hivatkozhatson jugoszláviai példákra és ne vitathassa, hogy saját országa határain belül a beogradi kormány is eltűri azt, ami elen az ország határain kívül tiltakozik. Amíg a kormánynak s az uraimon levőknek általában az a hivatalos álláspontjuk, hogy az SHS. királyságban nemzetiségek nincsenek, addig aligha tiltakozhatnak joggal és eredménnyel az ellen, hogy a görög kormány s a görög hatóságok nem tekintik szerbeknek a görögországi szerbeket. Amíg megtorlatlanul maradhatnak az SHS. királyságban szervezett, felelőtlen kilengések, a nemzetiségek politikai és kulturális megmozdulásait lehetetlenné tevő atrocitások, addig aligha panaszolhatja kellő foganattal a jugoszláv kormány a külföldön, hogy kormánytámogatással alakulnak és működnek a kisebbségek ellen nacionalista

egyesületek.

A görögországi, a romániai, az olaszországi szláv kisebbségek életérdeke az, hogy a jugoszláv nemzeti kisebbségek eljussanak az állampolgári egyenlőség teljességébe. Az olaszországi szláv kisebbségnek már van parlamenti képviselője, az erdélyi szerbek már megalakították nemzetiségi pártjukat, a görögországi szerbeknek pedig még saját nemzeti jellegükért is küzdeniök kell. Különböző fázisban, különböző alapokon folyik a határon kívül élő szlávok politikai és kulturális küzdelme. De mindegyik kisebbségnek az az érdeke, hogy az SHS. királyság kormánya legalább a példaadás vonzó, követésre buzdító cselekedeteivel, a saját kisebbségeinek nyújtott közjogi és szociális igazsággal segítse, támogassa, könnyítse az ország határain kívül harcoló, vergődő szlávoknak nehéz küzdelmeit.

Pribicsevics betérjesztette az iskolatörvényjavaslatot

Interpelláció a görögországi szerbek érdekében

Mégválasztották az államtanács tagjait — Az ellenzéki pártok nem vettek részt a választáson — A nemzetgyűlés hétfői ülése

A parlament hétfői ülésén Szubotics Nikola alelnök elnökölt.

Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy a közoktatásügyi miniszter betérjesztette a parlamenthez az elemi iskolákról szóló törvényjavaslatot, amelyet ki fognak adni a törvényelőkészítő bizottságnak. Ugyancsak benyújtotta a törvényelőkészítő bizottság a mezőgazdasági hiteljavaslat letárgyalásáról szóló jelentését, az ellenzéki pártok kisebbségi véleményeivel együtt. Bejelentí végül az elnök, hogy az igazságügyminiszter néhány képviselő kiadatását kéri politikai büncselekmények miatt. A kiadandó képviselők között van dr. Zsanics Milován horvát egységpárti. Uroics Iván, Bucs Sztjepán és Dosen Márkó horvát paraszpárti. Miljkovics Hasszán muzulmánpartí képviselő. A kiadandó kérelemről a mentelmi bizottság fog dönteni.

A napirend előtt néhány interpellációra válaszoltak az illetékes miniszterek. Csirkovics Jován bitolji radikális képviselő a következő interpellációt intézte a külügyminiszterhez:

Tudja-e a külügyminiszter, hogy Görögországban nem engedik meg, hogy a szerbek szerbeknek nevezék magukat, bár a Balkán-háboru előtt szerbnelví közigazgatás és szerb iskolák voltak Szalonikiben? A szerbeket a hatóságok kiméltelenül üldözik, földjeiket elveszik és ázsiai menekültek között osztják szét. A földiüktől megfosztott szerbeket Bulgáriába kerzetik és egy hivatalos görög-bolgár bizottság

működik, amely erőszakkal kényszeríti őket, hogy Bulgáriába költözzenek. Mindez ugyanakkor történik, amikor az SHS állam és Görögország között barátsági és szövetségi szerződés létesítéséről folynak a tárgyalások. A görög sajtó, sőt a görög törvényhozás bizonyos tagjai is azt állítják, hogy görög Macedóniában nem élnek szerbek, hanem csupán bolgárok.

Nincsics Momcsillo külügyminiszter válaszol az interpellációra és kijelenti, hogy e pillanatban tárgyalások vannak folyamatban a görög kormánnyal, amelyek remélhetőleg arra az eredményre fognak vezetni, hogy az összes vitás kérdéseket sikerül barátságos uton rendezni. Görögországhoz — mondotta a külügyminiszter — nemcsak barátságos érzületek fűzik Jugoszláviát, hanem a Balkán politikában való együttműködés fontos érdeke is. Kéri az interpellálót, hogy válaszát vegye tudomásul.

Csirkovics Jován: Megérti a külügyminiszter helyzetét, de ki kell jelentenie, hogy az ő helyzete sem könnyebb. Nem ellenséges Görögországnak, csupán szolgálatokat akar tenni a kérdés tisztázása érdekében. Felhívja a külügyminiszter figyelmét arra, hogy a görög kormány szubvencionál bizonyos egyesületeket, amelyek jugoszlávellenes propagandát folytatnak. Szalonikiben ugynevezett gyevyellai, bitolji és sztrumicai egyesületek állanak fenn, amelyek jugoszlávellenes tüntetéseket rendeznek. Rátér azokra a görög állításokra, hogy Görögországban

nincsenek szerbek, hanem bolgárok. Bizonyítja, hogy azok az elemek szerbek. Foglalkozik végül a görög royalista sajtó magatartásával.

Nincsics (közbeszól): Azok ellenzéki lapok.

Csirkovics: Igen, de mégis nagy jelentőségűek az ilyen tünetek.

Sztójadinovics Milán pénzügyminiszter válaszol ezután Pusenják klerikális képviselő interpellációjára, amelyben azt kérdezte, hogy miért nem terjesztették be a parlament elé az utolsó három év zárszámadásait. A pénzügyminiszter a világháboruban látja a késedelmeskedés főokát, mert a háborus évek zárszámadásait nem lehetett idejére elkészíteni. A kérdésnek szerinte különben sincs nagy fontossága, mert a zárszámadások ma már a valuta ingadozása miatt nem tölthetik be azt a szerepet, amit azelőtt: hogy a következő évi költségvetés alapjául szolgáljanak. Másrészt a parlamentet eléggé informálják a pénzügyminisztérium által kiadott havi jelentések. Az állami kiadások ellenőrzésének feladatát ezenkívül lelkiismeretesen ellátja a legfőbb állami számvevőszék is, amely bírói intézmény és rendszeresen értesíti a parlamentet. Mindennek ellenére a pénzügyminiszter igyekszik minél előbb betérjesztetni a zárszámadásokat a nemzetgyűléshez.

Pusenják kijelenti, hogy nincs megelégedve a pénzügyminiszter válaszával.

Moszkovljevics Milos földművespárti képviselő arról intézett interpellációt a pénzügyminiszterhez, hogy miért nem nyújtották még be az új költségvetést.

A pénzügyminiszter kijelenti, hogy a politikai viszonyok okozták, hogy a törvényekben és az alkotmányban előírt határidőket nem tudták betartani. Ez részben a Davidovics-kormány mulasztása is, amely után a választási kormány következett, amelynek tulajdonképpen nem feladata a költségvetés elkészítése. Megnyugtatta az interpellálót, hogy most már gyors tempóban folyik az 1925—26. évi költségvetés összeállítása.

Moszkovljevics viszonyválaszában megállapítja, hogy a kormány szándékosan játsza ki a parlament jogait azzal, hogy állandóan költségvetési tizenkettedekkel kormányoz.

Megválasztják az államtanács tagjait

Miletics Szlavko dr. közegészségügyi miniszter válaszol ezután néhány kisebbségi interpellációra, majd a parlament rátér a napirendre: az államtanács tagjainak megválasztására. Az elnök fölolvassa Pasics miniszterelnök átiratát, amelyben értesíti a parlamentet, hogy a király nyolc személyt jelölt ki, akik közül négyet választ meg a parlament és kéri, hogy a Ház válasszon hat személyt, akik közül a király hármat kinevez az államtanács tagjainak.

Superina Benjamin Radics-párti képviselő pártja nevében nyilatkozatot olvas fel, amelyben a horvát

parasztpárt megállapítja, hogy a többség *pártpolitikai szempontokból válogatta ki az államtanács jelöltjeit* és ezért bejelenti, hogy nem kíván a szavazásban résztvenni.

Pecsi Dragutin a demokrata-párt nevében hasonló szövegű deklarációt olvas fel, amely leszögezi, hogy miután a kormány *radikális pártintézménnyé akarja tenni az államtanácsot*, a demokrata-párt nem vesz részt a szavazásban.

Szuskó Anton klerikális, *Bajlics Szalih* muzulmán és *Moszkovljevic* földmivespárti pártjaik nevében szintén bejelentik az absztinenciát, mire az egész ellenzék kivonul a teremből.

A király jelöltjei a következők voltak: *Babics Zsivojin* tábornok, *Paunovic Zsivojin* smederevói főispán, *Surmin Gyuró* volt miniszter, *Nesics Stevo* volt képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke, *Blagojevic Pera*, *Tomics Stepan* beogradi gimnáziumi igazgató, dr. *Suskalovic M.* volt képviselő és dr. *Milovanovic* nyugalmazott miniszteri osztályfőnök. A parlament által választandó államtanácsi tagokul a miniszterelnök a következőket javasolta: *Petrovic Andra* nyugalmazott adóbizottsági elnök, *Spaszojevic Janko* volt főispán és *Stojics* a zaječari törvényszék elnöke.

A szavazást ezután csak a kormánypártok részvételével éjtik meg és 153 szavazattal a *hivatalos listát fogadja el a parlament*. Az államtanács tagjai lettek: *Babics Zsivojin* tábornok, *Paunovic Szvetislav* nyugalmazott főispán, *Nesics Stevo* volt képviselő, *Blagojevic Pera* főispán, *Petrovic Andra* az egyenesadók vezérigazgatója, *Spaszojevic Janko* volt főispán és *Stojics Todor* zaječari törvényszék elnöke.

Az elnök végül bejelenti, hogy a keddi ülés napirendjére a *mezőgazdasági hitelekéről szóló törvényjavaslat tárgyalását*.

Háziurak offenzívája a kereskedők ellen

Több kereskedő kénytelen felosztatni az üzletét

Az új lakástörvény jogot ad a háztulajdonosoknak, hogy az üzlethelyiségeket az eddigi bérlőknek felmondhassák.

A lakástörvénynek ez a rendelkezése, amint a többi rendelkezési is, nem világos és nem határozott. A törvény ugyan az üzlethelyiségeket felszabadítja, a felmondásra nézve azonban utal az általános magánjogi szabályokra. A Szuboticán érvényben lévő lakbér-szabályrendelet szerint május 14-ig kellett volna a háztulajdonosoknak felmondani s ha ezt elmulasztották, csak augusztusban mondhatnak majd fel. Mint-hogy azonban a lakástörvény végrehajtási rendelete, amely ezt a kérdést szabályozná, még nem jelent meg, a háztulajdonosok legnagyobb része a törvény hézagos rendelkezését a maga javára magyarázza s majdnem minden üzlethelyiség bérlőjének felmondott a háztulajdonos, hogy a házbéreket felemelhesse.

Mint-ha háztulajdonosok kiakarnak tozódni magukat. Majdnem tíz év óta szünetel a lakások feletti szabad rendelkezési joguk s hogy most az üzletek bérét emelhetik, egyszerre veszedelmes tempóban élnek ezzel a joggal. Horribilis házbéremelésekről beszélnek. Így például *Vukovic Geró* uridivatüzletének bérét 10.000 dinárról 150.000 dinárra emelte fel a tulajdonos, ugyanebben a házban *Nanay Mihály* szabómeister boltbérét 5000-tól 50.000. *Kurtcs Milos* üzletének bérét 20.000-ról 50.000 dinárra akarják emelni. Az *Alekszandrova* ulica bolt helyiségek bérét általában száz százalékkal akarják emelni. Ebben az arányban emelt a legtöbb boltbérőjének a *Közgazdasági Bank*, *Comen Vilmos*, *Prokesch Mihály*. A *Dominusz* házban lévő üzlethelyiségek bérletét

felmondta a háztulajdonos, azonban például a *Stein* és társa cég kis üzlethelyiségeért, amelynek évi bérét 10.000 dinárban állapította meg a lakáshivatal, a november 1-ig terjedő időre 15.000 dinárt kér. Felmondtak a volt bérlőknek a *Halbrohr* és *Lelbach* házakban is.

A boltbér-emelők sorában nem akar hátrul maradni Szubotica városa sem. A városházában, a bérpalotában s az *Alekszandrova* utcában lévő házaiban a város felmondott, vagy felmond az összes boltbérőnek s árlejtést hirdet az üzlethelyiségek bérletére. Az kapja meg a bérletet, aki többet fizet — feltéve természetesen, ha a lakástörvény kiadandó végrehajtási utasítása is elismeri azt a jogot, hogy május 14-ike után november 1-re fel lehet mondani.

A kereskedők természetesen elvannak keseredve és kétségbe vannak esve a háztulajdonosok offenzívája miatt. Régi, évtizedes cégek azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy üzletüket felosztatják, mert a magas boltbéreket nem tudják fizetni. Így például *Sugar Béla* cég, amely egyike a szuboticei piac legregibb üzleteinek s amelynek bérét 50.000 dinárról 96.000 dinárra emelték, kijelentette, hogy a mai üzletmenet mellett képtelen ezt a fel-emelt házbért megfizetni s nem marad meg abban az üzlethelyiségben, amelyben üzletét évtizedek óta folytatja.

A háztulajdonosok számítása, hogy a bolt helyiségeket a mostani bérlők helyett mások veszik ki és megfizetik a felemelt béreket, aligha fog bevalni. Két-három év előtt, amikor még konjunktúra volt s mikor minden bolt helyiségre tíz-husz reflektáns volt, lehetett boltbéreket

emelni. Most az üzletek üresek, vévő nincs, minden kereskedő kénytelen leépíteni, kiadásait redukálni, könnyen megeshet tehát, hogy a drága bolt helyiségek üresen maradnak.

A kereskedők érdekszervezeteinek azonban tenni kellene valamit, hogy a szolid cégeket megvédjék a féket nem ismerő boltbérzsorával szemben. A közönség minden simpatíája a létükben veszélyeztetett kereskedők mellett van.

Megszűnt a konzorcium az Unió-színházaknál

Csathó Kálmán átvette a színészekől a színházak vezetését

Budapestről jelentik: *Csathó Kálmán* a fizetésképtelen Unió-színházüzem részvénytársaság vagyongéllügyelője, vasárnap délre összehívta az Unió kényesszeregyezési ügyét intéző *Csiky Károly* törvényszéki bíró hivatali helyiségebe a konzorciumos Unió-színházak megbízottait s kijelentette nekik, hogy az Unió r.-t., amelynek élén ő áll, mint vagyongéllügyelő, *újbol átveszi az ügyek vezetését s mindenkinek garantálja s még ezen a héten folyósítja teljes összegében az elmaradt vagy ezután esedékes gázstját*. A színészek e bejelentést megnyugvással tudomásul vették s ezzel a konzorciumos rendszer az Unió-színházaknál megszűntnek tekinthető.

Csathó Kálmán még a szombati nap folyamán biztosított a kényesszeregyezés alatt álló Unió-színházak számára egy nagyobb összegű kölcsönt. Eszerint *Csathó Kálmán* vasárnaptól kezdve korlátlan hatalmu intendánsa az Unió-színházaknak, ő szerződött az Unió-színházak új személyzetét szeptember elsejére, ő fogad el darabokat és ő köt ki szerződéseket.

A színészek és a színházak többi hitelzői is megnyugvással fogadják ezt az új megoldást.

Májusi reggel

Írta: Cholnoky László

A lovagterem mind a négy sarkában fáklyák lobogtak, körülnézve cserlevéltől font koszorúkkal: a boltosatos mennyezeten és a faragott oszlopokon nehéz árnyak siklottak ide-oda, de maga a terem fényárban uszott és a vendégek, karöltve egy-egy hölgy és egy-egy lovag pompás selyemruhában, tollas barétájával a kezében, halk zsbongással hullámzóttak fel-alá és mindnyájuk arcára oda volt írva, hogy várnak valakit, el kell jönnie, hogy teljessé tegye a fényt, a pompát, a ragyogást.

Nem emlékezett rá, hogyan került oda és nem is igen tudta, mit keres a fényes vendégek között, azért félrevonult, odatámaszkodott a terem egyik kariatidjának talapatához és csak nézte a díszes, nyüzsgő sokaságot és hallgatta a zenét, ami a kürtök öblös réztorkából harsant elő vagy a hárfák hurjai közül folydogált szerteszt, lágyan, de pompázatos ragyogással, mintha olvasztott rubinkó hullámocskái kigyóztak volna a köröskörül.

És amint ott állt félig lehunyt szemmel, egyszer észrevette, hogy éppen szemközt, a terem feltárt, pompás, aranyveretes ajtaján keresztül dus, mélységes, buja kertbe lehet látni, amelynek közepén szökőkút ékeskedett. A vízszög kiterjesztett szárnyu márványhattyu szájából lövellt a magasba és büszke megadással hullt vissza a medencébe, ahogyan a legyőzött imperátor enged bilincset verni a kezére.

Azt az ajtót ott nem is látta addig, de most nem töprengett felette,

hanem a vendégek között ügyesen ide-oda kigyózva, hogy senkinek az útját ne keresztezte, kiosont a kertbe, ahol az első pillanatban nem látott senkit. De egyszer, ahogy a tekerényes kis utakon ide-oda járt andalogva, észrevette, hogy az egyik kis márványfilagória mellett valaki szeliden félreháritja kezével az ezer színben pompázó cserjét és kíváncsian, nyájasan, mosolyogva néz rá.

Egy pillanatra lehunyta a szemét, mert érezte, hogy a szivverése is eláll az édes, ismeretlen rémülettől és amikor újra feltekintett, az arc már eltűnt és a cserjék és virágok között lágy, illatos szellő suhant keresztül. De ő azért már tudta, hogy az édesapja volt az, aki rátekintett. Az édesapja, aki már husz éve pihent a görbe, ilharos kis temetőben, a Vág violás völgyében.

Végigsimította a homlokát és akkor már tudta, hogy még mással is kell találkoznia, ha tovább is elbolyong a kert utacskaín. És valóban úgy lett, amint gondolta, mert amint a büszke császárkoronák tüzvörös csoportja mellett befordult, a leányka már jött is vele szemközt mosolyogva, koromfekete hajában hófehér rózsával, úgy, mint régen, amikor még együtt usztattak papírhajókat a trencsényi várhegy alján, a folyó napfényben tündöklő, száguldó hullámain.

— Most már tudom. — gondolta mosolyogva — hogy hol is járok voltaképen.

De nem szólt: karöltve jártak fel és alá és nem is kellett, hogy beszéljenek, mert egyiküknek a szivétől a másikéhoz láthatatlan tündérfolyócska folydogált és az elintézett mindent.

Csak amikor a zene odabenn hirtelen elhallgatott, mondta a leányka halkán:

— És most Isten veled, el kell mennem! . . . Ma van a leányom esküvője! . . .

Összenéztek. Azt hitte, hogy csak őja az egész, de akkor észrevette, hogy a leány arca fonnyadozni kezd. Lehunyta ismét a szemét, hogy ne lássa ezt a szörnyüséget és amikor újra feltekintett, akkor már a leányka sem volt sehol.

És nyomban ezután a kert virágai is hervadozni kezdtek, a szökőkút büszke sugara pedig lassan, halk sírással elapadt. És mindez oly retentően, oly dermesztően szomorú volt, hogy nem bírta elviselni.

Szomorúan visszament a terembe, ahol akkor már izgalmasan hullámzótt az élet. A szolgák roskadozva hordták a dusan megrakott aranytalakat a ragyogó serlegeket, amelyek majd tüzitáltól buggyannak nemsokára, habfehér selyembe öltözött leányok virágokat hintettek szét a földön és amikor a zene újra felzendült és a kürtök ismét ontották sárga réztorkukból a diadalmas harsogást, feltárult a szárnyasajtó és ragyogó kíséretének élén belépett rajta Csák Máté, a nagyur, aki az elmúlt napokban Tepla mellett ismét és harmadszor is összezuza az idegen jövevénynek, Róbert Károlynak és a cseh királynak zsoldos hadát.

Mindezt nem mondta meg neki senki, de nem is kellett. Tudott már mindent, mert megismerte a nagyurat. És akkor már nem emlékezett sem az édesapja halavány arcára, sem a régi, kedves leányka hervadozó vonásaira, mert úgy volt, hogy visszavénült sajátmagának valamelyik ösévé. Érezte is, hogy az ő

mellén is ugyanaz a vitézi mez feszül, mint a többiekén és kalpagián ott ékeskedett a toll, amelyet vitézi tornán nyert a vár urnőjének kezéből.

Amikor a fáklyák kilobbantak, a vendégcsereg kitérdült a szárnyasajtón és ő egyedül maradt a lovagteremben.

Felnyitotta a színes üveggel kirakott ablakszárnyakat és feltekintett az ezüstös fényben uszó teliholdra. Kitérdte a karjait és szállni kezdett fel, fel a káprázatos magasságokba, de a hideg hajnali levegőtől könnybeborult a szeme és a könnyesepek végigfolytak az arcán.

Amikor a fejét felemelte a párnáról és körültekintett, az ócska kis szálloda szolgálja állott előtte és vizilószéri fejét ide-oda ingatva, valami zagyva, idegen beszédbe kezdett és csak amikor észrevette, hogy a vendég nem ért belőle egyetlen szót sem, kezdte mondani tört magyarsággal, hogy tessék már felkelni, mert reggeli kilenc az óra.

Amikor megint egyedül maradt, kiugrott az ágyból, felhuzta a függönyt és kitekintett a pompás, verőfényes májusi reggelbe. A trencsényi vár romjai ott meredtek az ég felé vele szemben a hegytetőn, üres, sötét ablakai, mint a halott megtört szemek néztek vissza rá.

Rettenetes szomorúság sanyargatta a szivét és amikor visszaemlékezett az éjszakai ünnepélyre, a szeme megint könnyes lett. Bejemerítette az arcát a jéghideg vízbe, felöltözött, gyorsan elvégezte a dolgát, amiért felutazott a szülővárosába, azután kisetett az állomásra.

— Vissza, vissza, a balatonparti hársfák alá!

KISEBBSÉGI ÉLET

A román kulturális kongresszusa a nemzeti megértés jegyében zajlott le Temesváron. A kongresszuson, amelyen résztvettek az aradi *Asira* képviselőiben dr. Botis Tivadar, a bánáti svábok részéről pedig Kautsch Ferenc dr., a román demokrácia vezetőiért, dr. Jorga nagy beszédet mondott a kultura feladatairól. »A kultura és a szeretet — mondotta — minden emberi mozgalom kezdő pontja és ezért bármelyik kulturáról legyen szó, annak közeledni kell és közeledni is fog a miénkhez. Ezért hangsúlyozom és kiáltom közéték: Le a gyűlölettel! Arra kell utálnom, hogy ez a jelentésem előbb került a nyomdába, mint ahogy itt felolvasom és ezért nem egy hirtelen fellebbanásról van szó, hanem arról, hogy mi már régebben megállapodtunk abban, hogy a tradíciók köteleznek bennünket még akkor is, ha nem a mi tradíciókról van szó. Mi tisztelősen akarjuk tartani mások tradícióit, meghajlunk előtte és elismerjük azt, hogy a magyar Széchenyiben oly kiváló tulajdonságok lakoztak, amelyeket nekünk románoknak nemcsak respektálnunk kell, hanem ahhoz közelednünk is.« A beszéd után a kongresszus tagjai és résztvevői nemzeti különbség nélkül viharosan ünnepezték a szónokot.

*

Elrekviráltak az erdélyi magyar párt kolozsvári párt helyiségét egy egyetemi tanár részére, aki már el is foglalta a három szobából álló lakásrészt. A rekvirálás ellen a magyar párt felebbezést adott be, amelyben rámutatott arra, hogy maga *Tatarescu* államtitkár utasította annak idején a kolozsvári lakáshivatalt, hogy a párt helyiségeket nem lehet a magyar párttól elrekvirálni. A felebbezést május 26-án tárgyalja a kolozsvári rekviráló bizottság, amely előreláthatólag el fogja utasítani a magyar párt kérését.

*

A brassói református egyházközösség legutóbbi ülésén foglalkozott Anghelescu közoktatásiügyi miniszternek a magánoktatásról szóló törvényjavaslatával és egyhangulag kimondta, hogy ragaszkodik évszázados és Románia alkotmánytörvénye, valamint a Románia alaptörvényei közé becikkelyezett nemzetközi szerződések által is biztosított egyházi és iskolai autonómiájához, a hit és oktatás teljes szabadságához, az anyanyelv egyenjogúságához és feltétlenül érvényesüléséhez.

*

A csehszlovák nyugdíjasok szomorú helyzetét illusztrálja az a statisztika, amelyet a csehszlovák nyugdíjas-szövetség adott ki. A statisztika szerint a kormány 18 évi szolgálat után 3 családtagra havi 112 korona, 16 évi szolgálat után 7 tagú családra 63 korona, 25 évi szolgálat után özvegyi nyugdíj havonként 11 korona 50 fillér, továbbá 17 évi szolgálat után 5 családtagra özvegyi nyugdíj 119 korona és 5 gyermekre fejenként és havonként neveltetési pótlék címén 3 korona 04 fillér, mond három korona négy fillér nyugdíjat fizet ki. A nyomorgó nyugdíjasok különben elhatározták, hogy memorandumot intéznek a kormányhoz, amelyben feltárják kétségbeejtő anyagi helyzetüket.

*

A prágai lapok keserű haraggal emlékeznek meg egy német egyetemről, amely tudományos összeköttetésben állt a pozsonyi egyetemmel. A német intézet — valószínűleg félreismérhetően jelek alapján — rájött arra, hogy a pozsonyi egyetemmel való kapcsolat nem sok praktikus hasznot jelenthet számára, amennyiben a kiecsélt vizsgálati eredmények zömörlegete aránytalan deficitet mutatott. Mondanunk sem

kell, hogy kinek a javára, illetőleg terhére. Nemrégiben aztán felmondta pozsonyi kollégájának ezt a deficités szerelmét, de a felmondást nem do et dat egyoldaluan követett principiumával, hanem azzal indokolta meg, hogy nem hajlandó tovább levelezni egy intéz-

ménnyel, amely türi és ápolja a német kulturát elgáncsoló ellenséges szellemet Csehszlovákiában. A prágai lapok »szemtelenségnek« bélyegzik a német egyetem eljárását, amellyel szemben bojkottra hívják fel a csehszlovák egyetemeket.

A földrengés elpusztította Japán legszebb fürdőhelyét

Toyookában az iskola rádőlt a gyermekekre

Newyorkból jelentik: Japánból egyre újabb híradások érkeznek, amelyek szerint a szombati japán földrengés sok tekintetben emlékeztet a két év előtti katasztrófára. Ezúttal főleg *Toyooka* és *Kinosaki* városok szenvedtek a földrengéstől, amely azonban másutt is nagy károkat okozott. A japán közlekedési minisztérium legutóbb kiadott jelentése szerint a szombati földrengés *Toyookában* legalább háromszáz emberéletbe került és a városban körülbelül háromszáz ház teljesen elpusztult. Még nagyobb a pusztulás *Kinosaki* *Prince* *gyönyörű telepén*, amely a leggazdagabb japán lakosság kedvelt fürdője. Külföldiek állítólag nem haltak meg.

Vasárnap este Tokióban feladott távirat jelenti, hogy a földrengés több mint ötszáz házat összedöntött és háromezer ház leégett. A hajléktalanok számát huszezer emberre teszik. A kormány orvosságot és konzervet küldött repülőgépekkel Tokióból. A tűz, amely *Toyookában* és *Kinosakiban* pusztított, már megszűnt, de a két város romhalma. A japán földrengés-kutatók kijelentik, hogy újabb földrengésektől nem kell tartani.

Kinosakiból *Oszakába* érkezett menekülők szörnyű részleteket beszélnek a katasztrófáról. *Kinosakiban*, a melegtör-

rások pompás fürdőjében nagyobb volt a pusztulás, mint *Toyookában*. A fürdőzők meztelenül rohantak ki a fürdőházakból, amelyeket láng borított be. *Egyedül Kinosakiban* tíz millió yenre becsülik a kárt. A földrengés területe nem nagyobb, mint huszonöt négyzetmérföld. A kár hetven millió yen.

Egyébként csak kevés megbízható jelentés van a japáni földrengésről, mert a pusztulás színhelyével megszakadt minden táviró és telefonösszeköttetés. *Oszaka* és a földrengés sújtotta városok között nincs vasuti forgalom. *Oszakában* úgy tudják, hogy minden vasutvonal, alagút, vasuti hid és pályaudvar rombadőlt. *Toyooka* városának a vasútállomása szintén elpusztult. A postaépület és a város fele tűznek esett áldozatul. *Sanfranciskón* keresztül megcsontított táviratok jöttek a katasztrófáról. *Toyookában* egy iskola akkor dőlt be, mikor a gyermekek ott tartózkodtak és félt, hogy valamennyien odavesztek.

A legújabb tokiói jelentések szerint *Toyookában* ötven, *Kinosakiban* pedig négyszáz holttestet találtak eddig, az áldozatok száma azonban ennél jóval nagyobb. Több mint ezer ember megsebesült. Vasárnap éjjel újabb földrengések voltak Japánban érezhetők, amelyek azonban már sokkal enyhébbek voltak.

Pasics beszéde összekovácsolta az ellenzéki blokk pártjait

Közösen követelik a Radics-párti mandátumok igazolását

Beogradból jelentik: *Pasics* miniszterelnök vasárnapi beszéde a várakozás ellenére meglehetősen nyugodt fogadtatásra talált az összes politikai pártoknál. Még a legjobban érdekelt *Radics*-pártban sem kellett izgalmat — a külső jelekből ítélve — a megegyezés elhalasztása. A *Radics*-pártnak most a mandátumok igazolása a legsürgősebb és hétfőn a többi ellenzéki párttal együtt tettek is olyan lépést, amely a mandátumok igazolásának megsürgetését célozza. Az ellenzéki pártvezérek délelőtti tanácskozásán elhatározták ugyanis, hogy a parlament elnökségétől követelni fogják, tűzzék ki a vizsgálóbizottság jelenléte a keddi parlamenti ülés napirendjének első pontjára. Minthogy hétfőn délelőtt a pártvezérek kollegiuma a parlament elnökének elnöklésével ülést tartott, amelyen arról kellett volna dönteni, hogy a parlament hétfői ülését a királyi gárdaezred szlávaja miatt halaszták el kedde, ezen az ülésen az ellenzéki pártvezérek azt az ellenkövetelést állították fel, hogy tűzzék ki a legközelebbi ülés napirendjére elsősorban a vizsgálóbizottság jelentését. A radikálisok ezt ellenkeztek és mivel a pártvezérek kollegiumának csak egyhangú határozata érvényes, ez a terv nem sikerült és így a keddi ülés napirendjének csak második pontjára tűzték ki a jelentést, amelyre így valószínűleg nem fog sor kerülni.

Délután az ellenzéki pártok vezetői folytatták tanácskozásukat és alapos megfontolás tárgyává tették a politikai helyzetet. Különös te-

kintettel a *Radics*-párt és a radikálisok közt folyó tárgyalásokra, azonban az ülés után a pártvezérek nagyon rezerváltan viselkedtek és nem voltak hajlandók nyilatkozni. Ugylátszik azonban, hogy *Pasics* vasárnapi beszédének a hatása alatt még nem került sor az ellenzék és a *Radics*-párt közötti szakadásra. Határozatot különben még nem hoztak az ellenzéki pártvezérek, hanem folytatják még tanácskozásukat.

Az ülés egyrészt résztvevett *Pecics* *Dragutin* demokrata képviselő is, aki a *Thurn Taxis*-birtok szkeveszetrumának feloldása ügyében referált az eddigi adatgyűjtésről, a mivel az ellenzéki blokk megbízta. Határozatot még ebben a kérdésben se hoztak, azonban ugylátszik, hogy az ellenzéki pártok együttes vádemelésre készülnek *Lukinics* igazságügyminiszter ellen.

A parlamenti bizottságok ülése

A parlamenti bizottságok közül hétfőn délután csak a bírakról szóló törvény tárgyaló albizottság tartott ülést és folytatta a javaslat részletes vitáját. *Radonics* *Jovan* bizottsági elnök kedde összehívta a pénzügyi bizottság ülését, amelyen különböző hitelek jóváhagyásáról lesz szó, ezenkívül meg fogják vizsgálni az egyes minisztériumok takarékoságát ellenőrző albizottságokat.

A minisztertanács hétfőn nem tartott ülést. *Pasics* miniszterelnök délután csak rövid időre jelent meg hivatalában, azután séta-autóútát a *Topcsideren*. A király is hosz-

szabb autókirándulást tett *Beograd* környékén és ezért audienciák a nap folyamán nem voltak.

Beogradi lapok támadása Ausztria ellen

A *Vreme* és a *Politika* hétfői számukban hosszabb cikkekben támadták Ausztriát, mint a forradalmi mozgalmak központját. A *Vreme* különösen *Mataja* osztrák külügyminiszter ellen intéz támadást legutóbbi beszéde miatt és az őszinteség hiányával vádolja Ausztriát. A továbbiakban azt írja a *Vreme*, hogy a *Ballplatz*, *Szofia* és *Moszkva* közt érdekközösség áll fenn és a világpolitika tekintetében azonos alapon állnak.

Hoflinger beogradi osztrák követ a *Vreme* támadása miatt felkereste *Markovics* *Jovan* külügyminiszter helyettesét, aki azonban kijelentette, hogy a *Vreme* nem félhivatalos organum és a lapnak ez a támadása távol áll a beogradi külügyminisztérium álláspontjától.

A francia szocialisták

meg akarják buktatni a Painlevé-kormányt

Heves parlamenti harcok a marokkói hadjárat miatt

Párisból jelentik: A parlamentnek a fővárosi választások miatt egy hónapra elrendelt szünete után hétfőn a francia törvényhozás újból megkezdte munkáját. A most kezdődött új ülészakrendkívül viharosnak ígérkezik, mert a marokkói hadjárat miatt több interpellációt jelentettek be. A jobboldalról fel fogják olvasni a kommunistáknak *Abd el Krim*hez intézett üdvözlő táviratát.

Ugy tudják, hogy a szocialisták, akik eddig támogatták a *Painlevé*-kormányt, nem fogják megszavazni a kért hadi-hiteleket, viszont *Painlevé* és *Millerand* nacionalista ellenzéke ebben a tekintetben a kormány mellé áll. A szocialisták most arra töreksznek, hogy újból *Herriot*-kormány alakuljon, amelybe most ők is hajlandók belépni. Ha a szenátus a második *Herriot*-kormányt is megszavazná, úgy azt fel fogják osztani.

A marokkói hadszínterről érkezett legújabb jelentések szerint a francia hadállások központjában súlyos ütközet volt, amely a franciák győzelmével végződött. *Freydenberg* ezredes a riff-kablotkat visszaszorította és előnyomulóban van.

Tornádó pusztít Törökországban

Angorában nagy károkat okozott a vihar

Konstantinápolyból jelentik: Vasárnap reggel óta Közép- és Délanatoliában borzasztó tornádó dühöng, amelynek sok halottja van. Házak és minaretek dőltek össze, temérdek háziállat és marhanyáj pusztult el. Néhány száz ház fedelét elsodorta a hatalmas forgószél. A kár felbecsülhetetlen.

Angora felett is heves tornádó vonyult el, amely súlyos károkat okozott. A lákat gyökerestől kitepte. Három minaret dőlt. Az egyik ház teljesen összeomlott. A táviró- és telefonvonalak póznái mind kidőltek. A viharok körülbelül kétszáz súlyos sebesültje van.

Inzultált tenorista

Véresre verte két diák a budapesti opera egyik énekesét

Budapestről jelentik: A vasárnapra virradó éjszakán súlyos orvttámadás érte Székely Miklóst, az operaház ismert tagját. Székely a késő éjszakai órákban ment haza az Operából Mozsár-uccai lakására. A rövid utvonalon egyedül ment és nem is sejtette, hogy két fiatalember nyomon követi. Amint lakása elé ért és becsöngetett, a két fiatalember odaugrott a kapuban várakozó Székely Miklóshoz és az egyik így kiáltott:

— Emlékszel még rám?

Székely választ sem adhatott, a fiatal emberek rávetették magukat és agyafőbe verték. A verekedés zajára néhány járókelő figyelmes lett, mire a támadók megfutottak. A járókelők és Székely Miklós nyomában üldözőbe vették a menekülőket és izgalmas hajszát követve Székelynek sikerült elfognia az egyik támadót, akit átadott a közeli rendőrszemnek. A másik közben egérutat nyert és elmenekült. A központi ügyeleten az operanékes előadta, hogy támadója Machai János egyetemi hallgató, aki ellen rablás kísérlete miatt is felfüggesztést tesz, mert az alatt, amíg Machai és társa orvul megtámadták és ütlegelték, eltűnt aranyórája és láncja, amelyen kis ezüst-öngyűjtő is volt. Kihallgatták az előállított Machai Jánost, akinél megmotozásokor töltött revolvert találtak. Machai előadta, hogy az óráról és láncról semmit sem tud, ellenben kijelentette, hogy az operanékest azért támadta meg Csillag Ferenc egyetemi hallgatóval, mert egy hölgy miatt elintézetlen ügyük van. Mintegy két héttel ezelőtt — mondtatta Machai — a hölgy miatt incidens volt közöttük és akkor Székely a hölgy előtt öt négyszer arcütlötött és ezért elégtételt akart venni.

A rendőrség kihallgatta a megtámadott operanékest, aki elmondta, hogy a hölgy, aki előtt az incidens történt, az ő menyasszonya, akit Machai állandóan és szemtelen módon üldözött.

Machait kihallgatása után a főkapitányságról elbocsátották, de testi sértés, botránnyokozás és jogtalan fegyverviselés miatt az eljárást megindították ellene.

A jassy-i rendőrprefektus gyilkosa a bíróság előtt

Ellentétes tanuvallomások Zelea Codreanu pörében

Turnseverinből jelentik: A jassy-i rendőrprefektus gyilkosa, Zelea Codreanu perének főtárgyalásán Sumuleanu és Bacaloglu kifogást emeltek Costa Foru ellen, aki Manciu özevegének védelmét látja el, mert szerintük Costa Foru nem román és így nem lehet elfogadni védelmét. Az elnök felháborodással utasítja vissza a védők kifogásait.

Paul Ilescu bejelenti, hogy a magánvadás képviselői által bejelentett egylejes kártérítést a vádlott hajlandó megfizetni, követeli azonban, hogy ennek megtörténte után a magánvadás képviselői vonuljanak vissza, hogy a vádat egyedül az ügyész képviselje.

Az elnök a kifogást visszautasítja. Paul Ilescu és Sumuleanu védők a vádrészéről beidézett tanuknak a védelem érdekében történt kihallgatását is kéri.

Spiri Dononeanu jassy-i törvényszéki elnök, aki az emlékezetes jassy-i tárgyalást vezette, elmondja, hogy a tárgyalás folyamán nem volt semmi incidens Manciu és Zelea Codreanu között. Ő hallotta a fegyverdörrenést és amikor kijött a tereméből, Manciu már vérben fekvő taláta. Nem tudja, hogy az ajtóban, illetve a terem kijáratánál volt-e valaki a vádlott és Manciu között.

Lucean Petrescu diák Zelea Codreanu jellemét magasztalja. Sorescu mérnök lényegtelen vallomása után Dumbrava jassy-i ügyvéd elmondja, hogy Manciu prefektus a gyilkosság napján inzultált több diákot. Zamfirescu rendőrségi tisztviselő a rendőrségnek a diá-

kokkal tanusított magatartását ismerteti. Vasile Rusu közrendőr elmondja, hogy a gyilkosság előtt nem sokkal, amikor éjjeli szolgálatot teljesített, Manciu lakása előtt egy diákosportot tartóztatott le. Szerinte a diákok be akartak hatolni Manciu lakására. Vasiliu rendőrkormányzó elmondja, hogy Zelea Codreanu megmotozása alkalmával zsebében találták Manciu lakásának helyrajzát.

A tanukihallgatások során a védők

igen agresszív módon viselkedtek az özeveggyel és képviselőjével szemben, úgy, hogy Costa Foru a magánvadás képviselőjében a következő deklarációt olvasta fel:

Miután nem tudjuk elviselni a védelem részéről elhangzott támadásokat és lekicsinyő kijelentéseket, kénytelenek vagyunk a tárgyalásról visszavonulni.

A további tárgyalás tehát az özeveggyel jelenléte nélkül fog lefolyni. A városban egyébként rend és nyugalom van.

Masaryk és Prasek

A prágai szeszpanama hőseinek harca a csehszlovák köztársasági elnök ellen

Prágából jelentik: A csehszlovák szenátus volt elnöke, Prasek szenátor, a sok port fölvert szeszpanama hőse lapot indított *Na Pravo* címen, azzal a bevalott céllal, hogy kiméltelenül támadja benne Masaryk Tamás köztársasági elnököt.

Prasek szenátor az emlékezetes újévi gesztus-ra akar válaszolni az elnök ellen indított sajtókampánnyal. Amikor ugyanis Praseket a cseh lapok már hetek óta támadták panamámi miatt és ő nem volt hajlandó a szenátusi elnökségről lemondani, akkor Masaryk személyesen emelte ki helyéről azzal, hogy amikor Prasek újévkor felkereste a szenátus üdvözlésével, tüntetően nem fogadta. Már ekkor tudta mindenki, hogy Prasek nem az a legény, aki megtorlatlanul hagy olyan sérelmet, amilyen őt érte és Prasek csakugyan felhasználta a legelső kínálkozó alkalmat. A köztársasági elnök ugyanis legutóbb kinevezte rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré saját fiát, Masaryk Jánost. Az elnöknek ezt a ténykedését kezdte ki Prasek lapja és a fiatal Masaryk kine-

vezéséről többek között a következőket írja:

— Visszatér az osztrák aranykor. A nép már kezdte feledni azokat az időket, amikor elegendő kvalifikáció volt az uralkodóház tagjának lenni ahhoz, hogy az illető alkalmas legyen hadvezéri vagy a tudományos akadémia elnöki méltóságának a betöltésére, ma azonban ismét lehetséges, hogy Masaryk Jánost meghatalmazott miniszterre nevezte ki saját atyja. Habrman követi kinevezését meg tudjuk érteni, ő nagy szolgálatokat tett a haza érdekében, megérdemli, hogy öreg korára gondmentesen éljen. Azt is természetesnek találjuk, hogy egy fiatal embernek jövedelmének kell lennie, amikor megönsül, de ez még távolról sem elégtétele a követi kinevezésnek. Jó külpolitika, jó diplomataktól függ. Ha a követi állásokat aszerint töltik be, hogy valakinek szüksége van-e az állásra, akkor kétkednünk kell a külpolitikánk kvalifikációjában. Ha a Masaryk név kvalifikáció, akkor az akadémia legjobb elnöke Szalvator főherceg volt.

Két Zeppelin küld Amerika Amundsen felkutatására

Semmi hír sincs a repülő-expedícióról — A kísérő-hajók eredménytelenül kutatták végig a Spitzbergák északi partjait

Oslóból jelentik: A norvég fővárosban tetőpontjára hágott az izgalom, mert egyáltalán nincs hír Amundsenről. Az oslói lapok szerkesztősegeit az olvasók kérdésekkel ostromolják és ezrével állnak az emberek éjjel-nappal az újságok hirdetési táblái előtt. A norvég nép Amundsen északsarki útját nemzeti ügynek tekinti, ha tehát Amundsen és bátor társai elpusztulnak, az egész Norvégiában gyász volna, viszont a sikert mint nemzeti dicsőséget ünnepeleik.

Jelentések a kísérőhajóiról

A *Fram*-ról vasárnap délelőtt a következő jelentést küldték a norvég hadügy-minisztériumnak:

— Az északi Spitzbergák a reggel megint felhősen kezdődött. A meteorológusok megfigyelései szerint azonban a sarki medence fölött ma jó az idő, de a kedvező időjárás vége felé közeledik, mert a reggeli jelentések szerint Szibériából depressziót észleltek, amely a sark felé vonul. A repülőek ez idő szerint még a szél segítségével repülhetnek vissza, azonban később valószínűleg felhőzettel és bizonytalanabb idővel kell számolni. Nem tudjuk pontosan megállapítani, mikor fog az időváltozás bekövetkezni, mert a meteorológusok még nem számították ki, mennyire nyomult már előre észak felé az orosz-szibériai minimum. Ha a rossz idő utólag bennünket, akkor a *Fram* és a *Hobby* elhagyja a Wolmannsbay-t, ahol most Amundsen utasításai szerint horgonyoz, hogy a jégtorlaszok mentét végigjárják és olyan helyet keressenek, ahol a repülőgépek leszállhassanak.

A második jelentés, amelyet vasárnap este adtak ki, így hangzik:

— A *Fram* még Wolmannsbay-ban vesztegel, ma reggel az ég felhős volt

és sűrű hóförgő dühöngött a hegyek körül. Az expedíció tagjai a meteorológusok kivételével mind megvannak remélve az időjárás változása miatt, de a meteorológusok megnyugtattak, hogy a legutolsó jelentések szerint a sarki medence fölött kedvező az idő. A Spitzbergák délnyugati szelek okozták a rossz időt, amelyek a meleg levegőt a szárazföld felé kergetik s így helyi felhőképződést idéznek elő. Dél tájban irányt változtatott a szél, északkelet felé fordult. Ennek következtében remélik a meteorológusok, hogy estére kiderül az égbolt. Ilyen körülmények között ma nem várjuk vissza a repülőket. Meteorológusaink úgy vélekednek, hogy a sarkon jó az idő és ez indította Amundsen-t és társait arra, hogy tovább maradjanak az Északi Sarkon, még több megfigyelést gyűjtsenek és méréseket eszközöljenek. Föltéve, hogy ma reggel startoltak, akkor a Spitzbergák felé rossz időt találtak és utközben leszállottak, hogy jobb időt várjanak be. Erre az eshetőségre számított is Amundsen és indulásakor meghagyta, hogy a *Hobby* ma reggel induljon a jégthár felé, menjen Verhegen Hookon túl és este nyolc óra előtt térjen vissza.

Az utolsó jelentés hétfőn délelőtt kelt és így szól:

— A *Hobby* tegnap éjjel tizenegy órakor visszatért ide, miután a Spitzbergák északi partvidékét hosszú vonaton átkutatta és sehol sem akadt a repülő nyoma. Mint a meteorológusok előre jelezték, az idő tegnap este óta javult, a hóvihár megszűnt és a szél messzire kergette a felhőket. A látási viszonyok északnyugat felé kitünőek. Időről-időre kisüt a nap. A légköri jelentések mind megegyeznek

abban, hogy a sarki medence fölött a jó időjárás tovább tart. A *Hobby* meg erősíti ezeket a jelentéseket helyességét a Spitzbergák északi partjáról is.

Amerika keresztetni fogja Amundsen

Newyorkból jelentik: Az a tény, hogy Amundsenről már negyedik napja nincs hír, nagyon nyugtalanítja az amerikai közvéleményt és a sajtót. Már azt tervezgetik, hogy segítő expedíciót kellene küldeni. Az érdekelt körök és a nagyközönség is a tengerészeti kormánytól várja a segítséget. Köztudomású, hogy a tengerészeti hivatal abban az esetben, ha még egyideig nincs jelentés az északsarki expedícióról, kész a *Shenandoah* és a *Los Angeles* léghajókat Amundsen és társai felkeresésére küldeni. Szükség esetén a *Patoka* repülőgép-anyahtót vagy a Spitzbergákra vagy Etahba küldi a tengerészeti minisztérium s ebben az esetben ez volna a kutató léghajók operációs bázisa. Az Amundsen-expedíció felkutatását az Egyesült-Államok ebben az esetben összekapcsolná a tavalyi tervezett légköri tudományos kutatásokkal.

Hammer, aki a múlt évben Amundsenel együtt északsarki repülést tervezett, azzal a kérdéssel fordult a tengerészeti kormányhoz, hogy kaphatna-e Ralf Davis tengerészeti repülőhadnagy szabadságot, hogy együttesen felkutassák Amundsen expedícióját, föltéve, hogy hamarosan sikerülne a szükséges pénzüsszeget előteremtteni egy alkalmas repülőgép beszerzésére, amelyet Svájcól két nap alatt tudnának szállítani. A tengerészeti kormány nem helyesli ezt a tervet, mert repülőgépet véleménye szerint nem használhatnak, ha egyszer Amundsen repülőgépei nem váltak be.

Moc Millan, akinek északsarki expedíciója június végére van tervezve, úgy nyilatkozott, hogy saját expedíciójának indulása háttérbe szorul Amundsen felkutatása mellett, ha indulásának idejéig Amundsenről nem jönne hír. Mac Millan úgy számítja, hogy augusztus előtt nem érhet el Etahba, akkor aztán repülőgéppel Forth Congerbe megy, amelyet Amundsen bizonyára szintén igyekezni fog elérni.

Hadbíróság elé állítják a lövöldöző kamarási pénzügyőrt

Harmincezer dinár értékű municiót lövöldözött el

Horgosról jelentik: Mint a *Bácsme gyei Napló* már jelentette, Dragosevác lövöldöző kamarási pénzügyőr május 6-án ittas állapotban veszedelmes lövöldözést vitt végbe. A lefolytatott vizsgálat erre nézve a következő tényállást állapította meg:

Hinics Dane sentai pénzügyőri főbiztos épen hivatali vizsgálaton volt Kamaráson, amikor Dragosevác részegségében garázdálkodni kezdett. Hinics megparancsolta Dragosevácnak, hogy menjen haza és csak akkor jelentkezzen szolgálatra, ha kialudt a feje. Ugyanekkor a főzton utasított a többi pénzügyőrt, hogy zárják el a fegyvereket az ittas ember előtt. Dragosevác azonban fölment a kaszárnya padlására, áttörte a pénzügyőri kaszárnya üvegfalát és menesztet és több mint hét-százötven lövőt és huszokét kézigranátot lövött ki. A kézigranátok le voltak montirozva, ezért senkiben nem tetek kárt a klótt lövedékek. Délőlőt tizenegy órától három óráig tartott ez a lövöldözés. Mikor elfogyott a munició, Dragosevác felszólította a csendőrséget, menjenek érte, megadja magát. Két csendőr fel is ment a padlásra, ott összekötözték és még aznap átadták a subotikai ügyészségnek.

Közben a katonai parancsnokság is lefolytatta ellene a vizsgálatot és mint-hogy a hadügyi kincstárnak a kaszárnya rongálásával és a töltények pazarlásával 30.000 dinár kárt okozott, minthogy továbbá határőrségi szolgálatra van besorozva, a subotikai katonai divízió ügyészsége emel vádat és a hadbíróság folytatja le az eljárást.

Meghalt báró Barkóczy Sándor

A magyar klerikálisok gyásza

Budapestről jelentik: Vasárnap reggel, hatvannyolc éves korában meghalt dr. báró Barkóczy Sándor nyugalmazott miniszteri tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium középiskolai ügyosztályának egykori főnöke.

Báró Barkóczy 1914-ben, a Wekerle-féle koalíciós kormány idején, Apponyi vallás- és közoktatásügyi minisztersége alatt került a középiskolai ügyosztály élére és mint a katolikus klerikalizmus exponense jelentős reformokat léptetett életbe a vallásnevelés terén. Az ő kedvezményezésére minden magyar középiskolában ifjúsági Mária Kongregáció-egyesületet létesítettek és a tanárok is nagy számmal léptek be az Urak Kongregációjába, amelynek Barkóczy budapesti elnöke volt. Fanatikus harcosa volt egyházának és nagy befolyást biztosított a magyar iskolaügy irányításában a jezsuitáknak, hogy a szabadkőműves-szellemet ellensúlyozza. A megüresedő középiskolai igazgatói állásokba csupa fiatal tanárt neveztetett ki, akik a klerikális irány propagálásában engedelmesebbek voltak. A Barkóczy-érában nagy belső harcok folytak a magyar Tanár-egyesületben a liberális és klerikális tábor között.

A háború után uralomra jutott keresztény kurzustól azonban távol tartotta magát Barkóczy és több ízben éles nyilatkozatot tett a keresztény eszmék megcsúfolói ellen. Buzgó katolikus volt és mint a középiskolai ügyosztály vezetője minden alkalmat megragadott, hogy a zsidó tanárokat a keresztény vallásra térítse, de a terrort minden formájában elítélte.

Barkóczy hosszú idő óta véredény-elmésedésben szenvedett és halála kínos szenvedések után következett be. Holttestét Zdravec püspök fogja beszentelni, majd elszállítják a hevesmegyei Reesk községbe, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Mit tárgyal

a népszövetségi közgyűlés?

A Népszövetség döntései és a lefegyverzett országok

Londonból jelentik: Genfi jelentés szerint a népszövetségi közgyűlés legközelebbi ülészakájának napirendje elkészültnek tekinthető.

Chamberlain az ezévi közgyűlésen is meg fog jelenni. A Mossul-bizottság jelentésének jóváhagyása, vagy helyesebben elintézése kevés politikai jelentőségű pontot tartalmaz. Három kérdés van, amely esetleg élénk nézeteltérésre vezethet. Ezek közül az első a népszövetségi bizottság működésére vonatkozik, amelynek a jövőben az lesz a hivatása, hogy a volt ellenes országokban a fegyverkezés ellenőrzését végrehajtsa. Kérdéses, vajjon ezektől az országoktól nem fogják-e azt kívánni, hogy olyan törvényeket fogadjanak el, amelyeknek az lesz a rendeltetése, hogy a Népszövetség döntéseit hatálytalanná ruházzák fel.

Ugyancsak tárgyalásra kerül az a probléma is, hogy amennyiben a felügyelet alatt álló államok mulasztást követnek el, mik lesznek a népszövetségi szankciók és hogy ebből a célból szükséges lesz-e a népszövetségi tanács egyhangú állásfoglalása.

A második kérdés a tervebe vett katonaságtól mentesített rajnavidéki zóna megteremtése, megtörténhetik azonban, hogy a brit delegátusok azt fogják javasolni, hogy idevonatkozó minden vitát halasztanak el addig, amíg a Németor-

szággal kötendő kölcsönös paktum tekintetében a szövetségközi tárgyalások eredménye ismeretessé nem vált. Ennek a kategóriának harmadik kérdése a danzigi kikötőke-

rület határának kérdése, ahol — mint azt a hágai nemzetközi törvényszék eldöntötte — a lengyeleknek jogában áll saját posta- és távirószolgálatot fenntartani.

Hindenburgot nem szabad kritizálni

A német nacionalisták bosszuhadjárata Theodor Lessing cikke miatt

Berlinből jelentik: Emlékezetes még, hogy milyen energikus és kiméletlen propagandát folytattak a jobboldali lapok Ebert ellen és a becsületsértések milyen özöne zúdult a volt elnökre a junker- és a tisztviselőkörök reprezentánsai részéről. Annál feltűnőbb, hogy milyen súlyos következményekkel járt a Hindenburgot ért első szelidebb támadás. A szijgyártólegényből birodalmi elnökké avanzált Ebert becsületét igen alacsonyra taksálták a német bíróságok. Tíz, husz, harminc márkás büntetésekkel szabadultak az elnök rágalmazói, sőt gyakran azzal az indoklással mentették fel őket, hogy bármely német polgárnak joga van az állam első tisztviselőjének munkásságát kritika tárgyává tenni.

Theodor Lessing, a hannoveri egyetem tanára április huszonötödikén, tehát az elnökválasztás előtt cikket írt a Prager Tagblatt-ba, amelyben szelid megbocsájtó iróniával analizálta a Generalfeldmarschall szellemi, politikai képességeit. Mint afféle öreg egyetemi professzorhoz illik, a világot sem bántotta meg semmiképpen sem Hindenburgot.

Tizennégy nappal a választás után a hannoveri egyetemi hatóságok félhi-

vatalosan felszólítják Theodor Lessinget, hogy mondjon le állásáról. A kultuszminiszterhez feliratot intéznek a diák-egyesületek és az egyetemi tanárok, hogy Theodor Lessinget távolítsák el a katedrálról. A rektor képviselője bizalmasan tudatja Poroszország demokrata kultuszminiszterével: amennyiben nem óhajt cselekedni, az egyetemi hatóságok saját hatáskörükben maguk fognak rendet csinálni.

A miniszter egyelőre nem válaszolt. Erre a diákság megindította Lessing ellen a harcot. Éjszakánként állandóan macskazenét rendeznek az ablaka alatt, hozzátartozóit nyílt uccán inzultálják, előadásait büzbombákkal zavarják meg. A kollégák megszakították a társadalmi érintkezést Lessinggel, sőt egy bizonyos Herr Müller, egy nemrégiben magántanárként avanzált fiatalember a Niederdeutsche Zeitung című vidéki nacionalista harsonában fölényes hangon próbálja bizonyítani, hogy Lessing tudományos munkássága a semmitől egyenlő.

A legfeltűnőbb mindenesetre az, hogy míg Ebert szabad prédája volt a nacionalisták rágalmhadjáratainak, addig Hindenburggal szemben nem szabad megszólalni kritikának.

Fajvédők napja

a magyar parlament választójogi vitájában

Gömbös, Friedrich és Eckhardt a budapesti községi választások eredményéről

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés hétfői ülésén a választójogi vita első szónoka Fáy Gyula volt, aki védi a nyílt szavazást. Nem habozik kijelenteni, hogy az egész vonalon, a fővárosban is, nyílt szavazást követel.

Gömbös Gyula kijelenti, hogy a javaslat pártpolitikai szempontból bűn, mert az a törvény hosszú időre eldönti a magyar közélet irányítását. A hatalmonlevőknek sokszor az a hibájuk, hogy nem veszik észre, hogy a történelem már régen másfelé halad. A fővárosi választások megmutatták — mondotta — hogy a konzervatív világrendnek elenségei nemcsak a szocialisták, hanem a zsidók és a kapitalisták is. Ha a közép osztály a baloldali elemekkel szövetkezik, akkor számoljon azzal, hogy meg fog semmisülni. A kormánynak is le kell vonni a fővárosi választások következményeit, hogy a közélet politikája csődöt mondott. A kormány vállalja be, hogy kudarcot vallott és döntson: jobbra vagy balra! (Zaj a jobboldalon.) A Wolff-párton is le kell vonni a tanulságot. Megállapítja, hogy sok keresztény nem szavazott, mert elítélte Wolffék eddigi működését. Ezután áttér a választójogi javaslatra, amelyben szerinte demokrata jelszavakkal játszanak. A jogkiterjesztés a lényeges, nem a titkosság. Passzív választójogot csak annak szabad adni — mondja — aki generációkon keresztül itt lakott, akinek ősei már itt laktak, de nem szabad választójogot adni annak, akinek vérségénél fogva nincs érzelme a nemzet nagy kérdései iránt. Helyes Huszár Károlynak az az argumentációja — folytatja — hogy ha a Népszövetségtől Magyarországon a Müllerand-féle kísérőlevél értelmében népszavazást kértünk, még pe-

dig titkos szavazást, akkor nem érti, hogy a magunk tujestvéretvel szemben miért szükséges a nyílt szavazás. (Helyeslés a baloldalon.) Azután arról beszél, hogy Magyarország keleti részein, különösen Szabolcsban, sok a zsidó. Helyesebb, ha ezen a vidéken titkos a szavazás. Az antiszemizmust ezen a vidéken a kormány részéről intézményesen kell támogatni, ha azt akarják, hogy ott a magyarságnak valaha még szerepe legyen.

Eckhardt Tibor: De nem támogatják, hanem üldözik az ébredő ellenőröket.

Rakovszky Iván belügyminiszter: Nem ellenőrzés, amit csinálnak, hanem izgatás! (Zaj a fajvédőknel.)

Gömbös Gyula kijelenti végül, hogy nem fogadja el a javaslatot. Beszéde elején külpolitikai kérdésekről beszél. Szcitovszky házelnök felszólítja, hogy a tárgyhöz szóljon, mire Eckhardt kijelenti, hogy ez is a tárgyhöz tartozik és továbbra is a kormány külpolitikáját támadja. Végül tiltakozik a választójogi kiterjesztése ellen.

Ezután Szcitovszky Béla házelnök kijelenti, hogy a Friedrich által felolvasott nyilatkozatának azokat a kitételeit, amelyeket az ellenzék sértőnek talált, az őt meginterjúvoló újságíróknak nem mondotta, sőt az interjú utáni magánbeszélgetés során sem használt olyan kifejezéseket, amelyek nem volnának méltóak a nemzetgyűlés elnökéhez. Elvárja tehát, hogy az újságíró, Szomaházy István, lapjában ismertetni fogja a való tényállást.

Friedrich István felszólalásában a fővárosi választások eredményéről beszélt. Olyan hangokat hallunk — mondotta — hogy a városházi többség nem lesz munkaképes. Ezt a fel-fogást nem tudom helyeselni, mert

Budapest keresztény lakossága azt akarja, hogy a városházán komoly munka induljon meg és a politikát külsőből ki a városházáról. Ez szól a Wolff-pártnak is. (Zajos helyeslés az ellenzéken.) Sohasem bocsátjuk meg azonban a kormány-pártnak, hogy ellene volt a keresztény eszme győzelmének a fővárosi választásokon. Keresztény nemzeti frontot kell teremteni a polgárság és a munkásság együttműködésével.

Gömbös Gyula: Egységes frontot, de a zsidók kizárásával!

Friedrich István: A történetek után azonban nem volna fértelmes dolog, ha most nem vonnók le a választások eredményének következményeit. Felolvassa ezután Szcitovszky házelnöknek az egyik lap részére adott nyilatkozatát, amelyben a nemzetgyűlésen elhangzó beszédek egyrészt felszineseknek bélyegezte meg. Ennek a nyilatkozatnak a felolvasása a baloldalon nagy vihart keltett. Beszéde végén Friedrich hangsúlyozta, hogy a legnagyobb hiba, hogy a munkásságot még alsóbbrendűnek tartják a polgárságnál.

Friedrich után, Eckhardt Tibor beszélt.

Világgá megy a suszterinas

Itt éltek hosszú évekig, anélkül, hogy csak egyszer is észükbe jutott volna kíváncsiskodni: tuj a nagy szántóföldeken mi lehet? Most neki akarnak vágni a nagyvilágnak, négyen, szuboticiák. Az egyik egy kis suszterinaska. Tizenkétéves és felrugta a kaptafát, hogy a bardeszkán keresse meg a mindennapi kenyeret és a mindennapi dicsőséget. Mert a cipészség nem jár hírnévvel. A kuncsaft hálátlan, veszekedő és tetejébe, hogy nem fizet, még kifogásokat is keres, válogat az undok. Ki hallott olyat, hogy tapsokkal jutalmazuák az ügyes susztert? Még örülhet ha a vevő csak ilyen mérsékeltlen fejt ki a véleményét: »Na, végre elkészült ez a borzalmas csatahajó.« Mert a vevő mindig nagylábon él, csak titkolja. Az artista az egészen más. Telt ház lesi lélogzetvisszafajtvva a mutatványait és amikor elhangzik a büszke »hepp!«, csak úgy zeng a ház a zugó tapsvihartól.

A társulat másik apró tagja egy tizesztendő virágáruslány, akit a mamája illő percent és szerződés ellenében engedett át a társulat fejének, egy régi, ügyes tizenhárompróbás artistának.

Az egész dolog úgy kezdődött, hogy ezelőtt hat héttel a kis suszterinaska cigánykereket hányt a nagytemplom előtti park pázsitján. Csak úgy magánszorgalomból, minden feltűnési viselkedés nélkül csinálta. Egy művészi cigánykerék volt ez és a kisfiu produkciója feltűnt Paulnak, egy jónevű artistának, aki hosszabb ideje él Szuboticián. Foglalkozni kezdett a kis inással és pár hét alatt el is készült az együttes. A kis suszterinas egy napon odaállt a majsztram elé és ahogy a hősi lovagrényekben szokás, így szól:

— Isten megáldja, én már nem leszek suszter ebben az életben.

Az öreg cipésznek leest az álla:

— Mi lett hékás? — mondta viccesen, mert a suszterek javithatatlan humoristák.

— Megyek artistának — felelt az ifju — és ezzel lecsapta a kaptafát, megtörlte csirizes ujjait és illedelmesen elköszönt a kapufélfától.

Első fellépésük a szuboticiai bárban történt. Érdekes, szép mutatványokat csináltak. Gázsi fejében jegyeket kaptak és az így eladott jegyek árának ötven százalékát. Természetes, hogy a prömíren az egész ucca, komák, szomszédok, ösmerősök és a kiterjedt rokonság tized- és ezredizigien megjelent. Mert közügy volt ez, az ucca becsület

forogott kockán és ök meg is álltak a helyüket becsülettel.

— Hogy vót! Hogy vót! — kiabáltak minden jelenet után részegen a boldogságtól és véresre tapsolták a tenyerüket. Előadás után virágot is kaptak az ünnepeket, akár a Jeritza vagy a Gombaszögi Frida és a többi közönséges nézők, akiknek semmi jogcímük nem volt a szubotícai artistákhoz, irigykedve nézték a vidám cécót.

Az Első Szubotícai Artisták mint szövetséget egyelőre örülnek, hogy valódi publikum előtt szerepelhetnek, de a jövő hónapban kimennek Amerikába szerencsét próbálni. Egész bizonyos, hogy nem hoznak szégyent városunkra.

A kislány özvegyasszony mamája minden áldott este ott ül a nézőtérén és várja a lánya jelenését. Ugy ül ott, mintha ő is csak egy közömbös néző lenne, minden érdek és elfoglaltság nélkül, egy közönséges publikum, akit az unalom hajtott be a bárba. Aztán, amikor kigyúlnak a rivalda lámpák, kigyúlnak az arca, lélegzetviesszajfajta figyelt, lelkesedik, drukkolt és magánkiül az elragadtatástól, tapsol.

— Mit szól, milyen cuki egy gyerek! — fordul a szomszédjához nagy csudálattal a szemében és magával ragadja a gyanudán publikumot.

A műsor végén a bájos kislány lejtett a nézőtérre képeslapokat árulni. És az édesanyja komoly arccal, csordultig tele előismeréssel, vásárolt a lánya képeiből. Tíz dinárt adott egy levelezőlapért. És minden este vesz egyet. Ritka gavallér egy anyja ő. De persze könnyű neki ilyen gálánsnak lenni, ugyanis a családban marad. Előadás után egész biztosan mindig visszakapja a pénzét.

(t. i.)

Nemzetiségi ellentétek a novisadi evangélikus egyházközösségben

Elhalasztották az évi közgyűlést

Novisadról jelentik: A novisadi evangélikus egyházközösség vasárnap délután három órakor tartotta évi rendes közgyűlését, amelynek tárgysorozatán az új egyházközösségi felügyelő, presbitérium és egyházközösségi vezetőség szerepelt. A közgyűlésen, amelyen Fábry János Bertalan evangélikus lelkész elnökölt, 128 egyházközösségi tag jelent meg és részt vett azon dr. Micsatek Lajos bácskai egyházmegyei felügyelő is.

Fábry lelkész megnyitó beszédében ismertette a közgyűlés tárgysorozatát és közölte, hogy az egyházközösség tagjainak régebbi megállapodása szerint, minden hat évben felváltva szlovák vagy német tagot választanak egyházfelügyelőnek. A legutóbbi egyházfelügyelő szlovák volt, most tehát németet kell erre a célra megválasztani. A német egyházközösségi tagok jelöltje Lutze Ágoston volt, akire a dr. Micsatek Lajos vezetése alatt álló szlovákok is leszávoztak volna. A szlovákok kis töredéke azonban meglepetésszerűen, a megállapodás ellenére újra Mudroh András eddigi egyházfelügyelőt jelölte, amiből szenvedélyes vita támadt a közgyűlésen. Micsatek Lajos dr., kerületi egyházfelügyelő az ellentétek kiélesedésének elkerülése végett a közgyűlés elhalasztását kérte részben azon a címen, mert az egyházközösség vezetősége száznegyven tagból választandó és a közgyűlésen ennél kevesebben vannak jelen, másrészt pedig azért, mert elmulasztották a választásra jogosultak névsorát összeállítani és így nem lehet megállapítani, hogy kiknek van szavazati joguk.

Fábry lelkész a választók névsorának hiányára való tekintettel a közgyűlést négy héttel elhalasztotta.

Ujabb polgárháboru Albániában

Ahmed Zogu béget elhagyják hívei

Beogradból jelentik: Albániából érkező legújabb jelentések szerint az ország déli részeiben támadt forradalmi mozgalmak egyre komolyabb jellegűt öltöttek. Minden jel arra mutat, hogy Ahmed Zogu bég befolyása a Toska-törzs felett teljesen megrendült és naponta szaporodik azoknak a száma, akik politikai elégedetlenségük miatt felkelő bandákba tömörülnek. A kormány erélyes rend-

szabályokat alkalmaz a felkelőkkel szemben, azonban kérdés még, hogy sikerül-e a lázadást idejekorán megelőzni.

Trbonja közelében — mint Skutariából jelentik — szombaton összeütkezésre került a sor a felkelők és a kormány csapatai közt, amelynek során tizenketten meghaltak és számos felkelő, valamint több katona megsebesült.

A perpetuum mobile

Lendl Adolf szenzációs találmánya

Készülék a föld vonzóerejének felhasználására

Budapestről jelentik: Dr. Lendl Adolf, a budapesti állatkert volt igazgatója, akit néhány évvel ezelőtt vallása miatt elcsaptak állásából, fölbecsülhetetlen jelentőségű találmánnyal fizeti vissza mellette. A világhírű tudós perpetuum mobile-t készített, de természetesen nem afféle önmagát hajtó örökmozgó-gépet, aminőnek konstruálásával végredekor hosszú során hasztalanul foglalkoznak jámbor fantaszták, hanem reális tudományos műszert, amely a föld vonzóerejét használja föl energia-forrás gyanánt. Lendl „önmagából mozgó gépezete” tehát egyáltalán nem önmagától mozog és így nem is nevezhető teljes joggal perpetuum mobilenek, ezzel szemben azonban megoldotta a későbbi koroknak azt az emésztő és végtelenül súlyos problémáját: mi lesz, ha a föld szénmedencéi kimerülnek? Az új szerkezet fölősslegessé teszi a szén, mert a föld vonzóerejét használja és ez az energia kimeríthetetlen.

Lendl Adolf dr. a következő nyilatkozatot tette a korszaka-kozó tanulmányáról:

— Nem szívesen beszélek róla a nyilvánosság számára. Találmányom, amelyet gravitációs keréknek neveztem el, már alapos szakértői vizsgálaton ment át. Fasching Antal dr., a zagrebi műegyetem európai híru professzora

hosszabb ideig fölülbírálta és egy németnyelvű értekezésben elismeri, hogy találmányom révén a gravitációnak egy részét föl lehet használni gépek hajtására. A találmány lényege abban áll, hogy ha egy kerék egyik oldalán folyton tulsúly van, akkor ez minden hajtóerő nélkül, pusztán a gravitáció következtében, állandóan forog és így munkagépet hajt, mely villamosáramot fejleszt, amelyet azután világításra, fűtésre, vasutak üzembentartására lehet fordítani. A találmány titkára a ligeti vurstliban jöttem rá.

Egyszer megfigyeltem ott egy hintázó embert, aki egy perc alatt fokozatosan három-négy méter magasra lendült. Egy nyolcvan kilogramos testnek négy méter magasra való fölemelése több mint három lóerőt igényel. A hintázó izomereje erre képtelen. Honnan származik tehát az az erő. Rájöttem, hogy a gravitációból ered és e megfigyelést valószínűsítem meg gravitációs kerekem. Találmányomat valamennyi államban szabadalmaztatom, azután egy nagy részvénytársaságot hozok össze a gyártás megkezdésére. Főképen Németországból százával kapom a gyárosoktól, tőkésektől, tudósoktól az érdeklődő leveleket, de egyelőre tartózkodó állápontra helyezkedem, amíg a szabadalmak rendbe nem jönnek.

Orgoványi csendélet

Halálraítélt betyárok és egyéb rablógylkosok a tábla előtt

Budapestről jelentik: A különítmények kecskeméti és orgoványi garázdálkodása idején a terrorista tisztek sikereitől több orgoványi földműves is vérszemet kapott. Ócsai György borbélysegéd vezetésével rablóbandát alakítottak és hónapokon keresztül rettegésben tartották Orgoványt és környékét. Hiába üldözték őket a csendőrök és a katonák, a mult századbeli betyáromantika megelevenedett és a falubeliek. — noha rettegtek tőlük, mégis rejtegették az üldözött csendőrök és katonák elől őket. Több mint harmincan voltak a rablóbandában Ócsai György vezérére alatt.

A kecskeméti törvényszék mult évben ítélkezett felettük és néhányukat halálra, legtöbbjüket pedig megszámlálhatatlan esztendőre ítélte. Felebbezés folytán hétfőn kezdte tárgyalni ügyüket a budapesti ítélőtábla. A hétfői napon személyi adatok kikérdezése van soron és az első napra csupán a legsúlyosabban elítélteket vezették elő a kecskeméti törvényszékről.

Az előadó táblabíró referátuma szerint a banda tagjai az 1920 utáni években kezdték meg Orgovány, Tolvajos vidékén a lopásokat, rablásokat és egyéb bűncselekményeket. A banda vezetője, Ócsai György már kiskorában lopkodott, a falujabeli gyerekekkel rablóbandát alakított. Katonakorában egymásután követte el a bűncselekményeket, amelyekért a prágai hadosztálybírósg egy ízben egyévi, majd másodízben másfélévi súlyos börtönre ítélte. A háboru

elteszik láb alól az öreget. Tompai Mihály 1923 június 15-én leitatta az öregeket és elcsalta őket tanyájára. Éjszaka, amikor már az öregek nyugovóra tértek, a lesben álló banditák tejszével agyonverték Ócsai Józsefet és feleségét. A két hullát kötélre kötözve kicipelték a rétre és a rét egy posványos helyén elásták.

Az elföldelés után Tompainak eszébe jutott, hogy nem huzták le az öreg ruhát. Erre kiásták a két hullát és leszedték a ruháikat, majd a holttesteket újból elásták. Ezután egymásután rabolták a környékbeli kocsmárosokat, módosabb gazdákat és kiskereskedőket. Se szeri, se száma a rablásoknak, lopásoknak, fosztogatásoknak, míg végre csendőrkézre kerültek Ócsaiék. A kecskeméti törvényszék a bűncselekményekért Ócsai György 33 éves borbélylegényt 15 évi fegyházra, Tompai Mihály 33 éves földmivest halálra, B. Farkas József 30 esztendő földmivest halálra, Hajma Mihály 33 éves földmivest életfogytiglani, Ócsai Györgyöt öt esztendő fegyházra, B. Farkas Máriát három évi, B. Farkas Józsefét két és fél évi, Hajma Mihályt egy évi és nyolc navi börtönre, a fiatalok K. Jánost tíz évi fegyházra, Hajma Zsuzsannát egy évi és nyolc havi, Tompai Károly Ferencét két és fél évi börtönre, Kaszabó Tóth Györgyöt három havi fegyházra, Bácsi Imre 22 éves földmivest tizenöt esztendő fegyházra, Tompai Károly Ferenc 23 éves földmivest tizenöt évi, Kodó Istvánt tíz évi, B. Farkas János 21 éves földmivest tizenkét esztendő, Kodó Istvánt hat évi, Hajma Imrét három évi fegyházra, Horváth Mihályt egyévi börtönre ítélte, a többi büntársakat, az orgazdák egész seregét pedig kisebb-nagyobb fegyházzal sújtotta a bíróság.

Mielőtt a főtárgyalási iratok ismertetésére térne át a referáló bíró, elmondja, hogy Tompai Mihály a fegyházban feleségül vette régi szeretőjét B. Farkas Máriát. A halálos ítélet kihirdetését követő napon kért Tompai engedélyt az eljegyzésre és három hét múlva a fegyházban összeadta a halálra ítélt vőlegényt és a három évi fegyházra ítélt menyasszonyt.

A táblai tárgyalás első napján a referens bíró, a vádlottak bünlajstromának csak kis részét ismertette és annak felsorolása előreláthatóan még két-három napig fog tartani.

Az égő holttest

Kigyulladt egy ravatal

Hétfőn este arról értesítették a subotícai tűzörséget, hogy az Alexandrovucca 19. szám alatti bérház udvarában az egyik földszintes épület kigyulladt. A tűzörségre Milassin Andor tűzoltóparancsnokkal az élen nyomban kivonult hat szerelvény, a tűz lokalizálására. Csakhamar megjelent a rendőrség is, amely a percek alatt összegyűlt tömeget távoltartani igyekezett a tűz színhelyétől.

A tűzoltók amint megérkeztek, hozzá akartak fogni az oltáshoz, azonban ekkor derült ki, hogy csupán kisebb szobátüztől van szó, amelyet a házbeliek időközben el is oltottak. A szobában, ahol a tűz keletkezett, fel volt ravatalozva a lakás bérője, Görög Mihály 47 éves újságíró, aki vasárnap este halt meg. A házbeliek délután kiültek az udvarra és maguk mögött becsukták az ajtót. A ravatal mellett égő gyertyák egyikétől meggyulladt a szemfedő és ettől a halott feje is. Az udvaron tartózkodó házbelieket csak a rettenetes bűz és a füst tette figyelmessé, első pillanatban azt hitték, hogy az egész szoba lángban áll és ezért értesítették a tűzoltókat. Ezzel egyidejűleg behatoltak a szobába és az égő koporsóból az udvarra vitték a holttestet, hogy az esetleges tűzvészől megmentsék. A tűz lokalizálása néhány perc alatt sikerült.

GYERMEKRUHASZALON

maison Schönbrunn

Paja Kujundžićeva 20.

fiú- és leányruhák a legdivatosabb és legszebb kidolgozásban. 4484

HIREK

Jóság országa

Könnyeken, meséken túl, a hold második arca mögött a Jóság országába érsz. Ott minden virág a szépség harmatát issza, a vágyak sohasem lépik át egymást és a lelkeken örök kézfogás békecsépe rezgetteli árnyékát. Az emberek nem ismerik a tárnák mérgeit, vért sohase láttak, vizük nem fagy be, tűzük csendesen lobog és szolgálja őket, a gyermekek nem álmodnak angyalokkal, mert hisz ők maguk szebbek és jobbak azoknál.

A zarándok elvesztette a terhét, a mikor átlépte a Jóság országának a határát. Léptei könnyűek lettek, szívéből lassu ének bontakozott, mint a tömjénfüst. A nap piros mosolygást fujt arcába és a tegnapi ostorozó emléke úgy aiudt a csendben, mintha századok előtti jó álmot csipkézett volna vissza lelkére valami friss muzsika. Itt jó, itt nem kell hit, nem kell isten, nem kell félelem és reménység, itt csak élni kell, — mosolyogta be a szívébe boldogan.

Este két imádkozó hajadont látott a hold ezüsternyője alatt, a folyó mellett. Nemsokára mások is jöttek s térdre hulltak, a folyóba virágot hintettek és fehér accal vártak valami jelet az égen.

— Mit cselekesztek? kérdezte csodálkozva.

Az emberek nem is néztek rá. Egy kibontakozó csillagra mosolyogtak, a szívüket mutogatták neki és hívogatták. — Ott arra — susogták — arra messze, ott van az isten, a gonoszság, a vér istene, aki egyszer eljön hozzánk és elhozza a harcot és a könnyet, a malasztunkat, melyről atyáink zengedeztek. Mert hisszük, hogy van gyász, van könny valahol, van halál, van lobogó máglya, van boldogság.

Sirni, szomorkodni nem tudtak. Arcra estek, nevettek, ölekeztek és lassu, tömjénes himnuszokat hárfáztak egy emelkedő, rémületes szomorú csillagnak.

Berényi János

*

— **A királyi testőrség ünnepe.** Beogradból jelentik: A királyi testőrgárda hétfőn délelőtt tartotta meg védszent-ünnepét. Az ünnepen részt vett a király, a kormány tagjai és több politikus, köztük Radics Pavle is.

— **A népszövetségi delegátus tanulmányutja a Dunán.** Beogradból jelentik: Hétfőn délután külön hajó indult el Beogradból Mohácsra, hogy onnan Beogradba hozza Somwell népszövetségi delegátust, aki tanulmányuton van a Dunán. A külön hajó, amelyen a kormány több vizügyi szakértője is elutazott Somwell elé, május 28-án érkezik vissza Beogradba.

— **A svéd királyi pár Jugoszláviában.** Blédből jelentik: A svéd királyi pár szigorú inkognitójában a város körutját teszi. A királyi pár a királyi pár néhány héttel ezelőtt a város körutján a Jugoszláviába érkezett, ahol Blédben időznek rövid ideig, majd folytatják útjukat Budapest felé. A svéd királyi pár európai körutját augusztus végén fejezi be.

— **Változások a bánati közigazgatásban.** Beeskerekől jelentik: A belügyminiszter Cselepcsényi grófjának beeskereki központi szolgálatát és Sicsics Jován módosi szolgálatát kölcsönösen áthelyezte.

Babits Mihály:

Mig kalapoddal és kesztyűddel babralsz...

Milyen különös, hirtelen elborult délután! Az ember önkénytelen ablakhoz áll. Lenn fényes tetejű gépkocsik, mint páncélos bogarak a grófi palota előtt . . . Kedvesem idegesen húzza a keztyűjét mögöttem.

El akar menni!

Nagyon is megkínóztam. Mennyi, mennyi érzés szalad velünk körben, mint lovak a malomban!

Szívünk idegesen zakatol, mint hajszolt szerkezet, eltört rugójú óra, melyet örökké lehet húzni és húzni . . . Megfordulok.

Csönd. Semmi mozgás.

Csak a kesztyű ujjait találgatja kezed.

S a kis tálcából eldobott cigarettád

bocsát vékony fonalat fölfelé,

mint áldozat füstje.

Csönd van.

Csak ez a taposás a malomban!

Micsoda magvak őrlődnek itt? Micsoda

robbanás készül? Óh kedvesem, az Isten

majd csak tudja, mit akar velünk? Legyünk türelemmel!

El akarsz menni? Menj el!

Ha mégis is maradsz, ha maradsz is mégis!

Hány óra? Már négy?

Négy vagy öt vagy hat vagy hét, mit bánom!

Te édes, morcos, harapós kislányom:

Igy! vedd le azt a dacos kalapot!

Bolondok vagyunk s úgyis bennünk vannak

órák, rugók, csikók és messzeségek

s ma minden rugó türelmetlen . . .

Kis ideges! hogy összeretlen

kezed — — — Csak a gépkocsi motora

robbant,

ami a grófi palota előtt áll,

áll, de toporzékol, mint a csikó,

berreg és túlköl és ropog és zakatol

ez a gépbezárt nyugtalanság,

melyben már őrlt iramok dobognak,

utak, távolok, terek, katasztrófák . . .

Bolond délután s minden óra bolond.

A megállt idő

autóján ülünk.

— **Londonban nem állíthatnak emléket Marxnak.** Londonból jelentik: Marx Károly, a szocializmus tudományos megalapítója tudvalevőleg hosszú időn át élt Londonban. London grófság tanácsának történelmi bizottsága most foglalkozott azzal az indítvánnyal, hogy a házakat, amelyekben Marx lakott, emléktáblával jelöljék meg. A tanács megtiltotta az emlékművek fölállítását.

— **A belga kormányválság.** Brüsszeiből jelentik: A csaknem két hónap óta tartó válságos politikai helyzet még zavarosabbá vált azzal, hogy a kamara a Van der Vyverekormányt, amely május 16-án foglalta el helyét, a csütörtöki bemutatásnál leszavazta. Miután kiderült, hogy tisztán katolikus kabinettel szemben egy a szocialisták, mint a liberálisok bizalmatlansággal viseltetnek, kísérlet fog történni arra nézve, hogy a katolikus párt demokratái a szocialistákkal együtt alakítsanak kormányt. Több lap szerint a király Branet kamarai elnököt, aki mérsékelt szocialista, bízza meg ezzel a kísérlettel.

— **Beogradba érkezett az angol kormány új jugoszláviai követe.** Beogradból jelentik: Cunaid lord, Anglia új beogradi követe, hétfőn este érkezett meg Beogradba.

— **Halálra zuzta magát egy bécsi ügyvéd.** Salzburgból jelentik: Dr. Löw Gyula, tekintélyes bécsi ügyvéd, aki néhány hét óta köszvényének gyógyítására Bad-Gasteinben időzik, halálos baleset érte. Virágszedés közben egy husz méter magas sziklafal szélére lépett, elszédült, megcsuszott és a mélységbe zuhant. A 78 éves bécsi ügyvéd karját, lábát törte és koponyaalapi törést is szenvedett, úgy hogy nyomban meghalt.

— **Franciaország új főparancsnokot küld a ríff-kabilok ellen.** Párisból jelentik: Malvy volt belügyminiszter, aki a kormány megbízásából hosszús tárgyalásokat folytatott Madridban, kijelentette, hogy Franciaország és Spanyolország között teljes megegyezés jött létre Marokkóra vonatkozólag. Franciaországnak nem szándéka Spanyolországot valamilyen háborus kalandba belekeverni, de meg akarja szerezni azt a lehetőséget, hogy a fölkelőket a zónabeosztás folytán megállapított határon túl is üldözhesse. A ríff-front főparancsnokságát Daugan tábornokra ruházták. Helyettesei Billotte és de Chamsrun tábornokok lettek.

— **Kizárták az osztrák textilgyárak munkásaikat.** Bécsből jelentik: A bérkülferenciák miatt sztrájkoló osztrák textilgyárakat a textilgyárak hétfőn kizárták. Mintegy tizenötezer munkást érint a kizárás, a textilgyárakban pedig megszűnt az üzem.

— **Coolidge elnök súlyosan megbetegedett.** Newyorkból jelentik: Coolidge elnök hirtelen megbetegedett. Állapota súlyos.

— **Királyi kitüntetés.** Szentáról jelentik: Döme Péter 24. gyalogezredbeli katonát, szentesi földművest, a királyi vitézségi aranyéremmel és a székelyvitéz tisztelettel tüntette ki a háborúkban tanúsított hősiességéért.

— **Amerika az ujjáépítési kölcsönöket is visszaköveteli Európától.** Londonból jelentik: Az Egyesült-Államok kormánya nem csupán a háborus adósságok visszafizetése érdekében tett lépéseket, hanem azért is, hogy megtérítsék neki az európai hatalmak a fegyverszünet után engedélyezett ujjáépítési kölcsönöket. A kormány kijelentette, hogy nem tesz különbséget a kölcsönösszegek és a háborus adósságok között.

— **A jugoszláviai katolikus püspökök római zarándokutja.** Zagrebből jelentik: Szombaton és vasárnap Zagrebbe érkezett Parics szarajevói, Rodics Rafael beogradi érsek, Akszamovics djakovói és Nyárády krizsevci római katolikus püspök és Budánovics Lajos szubotici apostoli adminisztrátor, akiket dr. Bauer zagrebi érsek látott vendégül. Az egyházfők vasárnap délelőtt ajtatosságra gyűltek össze a zagrebi székesegyházban, majd délben félórashosszat megkondultak tiszteletükre a zagrebi templomok harangjal. A püspökök délután egy óraker a zagrebi négyszáz zarándokot szállító különvonattal elutaztak Fiume felé, ahol a ljubljanai érsek és a többi püspökök vezetése alatt álló zarándok-csoporthoz csatlakoznak. Az SHS. királyság valamennyi katolikus érseke és püspöke most utban van Róma felé, ahol a pápa pünkösdi vasárnapján együttes ünnepélyes kihallgatáson fogja őket fogadni.

— **A szubotici tanítók gyűlése.** A szubotici tanítók egyesülete Vuics Radomir elnöklésével hétfőn délelőtt gyűlést tartott a városháza közgyűlési termében. A gyűlésen az augusztusi tanítókongresszus ügyében tárgyaltak és a kongresszus előkészítésére bizottságot küldtek ki. Horvácki Péter javaslatára az egyesület kérni fogja a közoktatásiügyi minisztériumot, hogy a jövőben a nyugdíjazás elrendelésekor a fizetés beszüntetésével egyidejűleg folyósítsák a nyugdíjat, mert jelenleg az a helyzet, hogy a nyugdíjazott tanítók hónapokig sem fizetésüket, sem nyugdíjukat nem kapják. A gyűlés a javaslatot elfogadta.

— **Radikálpárti népgyűlés Petrovoszelón.** A petrovoszelói radikális pártiszervezet vasárnap gyűlést tartott, amelyen résztvett dr. Sicsics Jankó képviselő is. A gyűlésen Sicsics képviselőn kívül Szalay Károly római katolikus plébános, Plavics Grigorian görögkeleti plébános és Iskruljev Tószó községi jegyző mondtak beszédet. Este a községi nagyvendéglőben bankett volt, amelyen Hajdu András, Osgyán Géza és Szladics Román mondtak felkészöntöket.

— **Magyarok súlyos autószerencsétlensége Bécs mellett.** Bécsből jelentik: Vasárnap a Wien-Purkersdorfi-i országuton súlyos autószerencsétlenség történt, amelynek áldozatai valamennyien ismertek tagjai a budapesti társaságnak. A purkersdorfi szanatórium néhány betegre a hozzájuk érkezett látogatók társaságának kíséretében Bécsbe igyekezett. Utközben az automobil tengelye eltört, a kocsi fölborult, motorja fölrobbant és maga alá temette utasait, akik közül Geiringer Lipót, a soproni Breit és Társa-gyár tulajdonosa, dr. Sebeők Dezső budapesti ügyvéd és Richweiss Géza soproni gyárigazgató súlyosan megsérültek, az automobil soffőre pedig a helyszínen meghalt. A sebesülteket a purkersdorfi szanatóriumba szállították.

— **Elkészült az écska-perleszi műút.** Écskáról jelentik: az Écskáról Perleszig húzódó műút, amely tizenkét kilométer hosszú és összesen tizennyolc Veliki-beeskerek és Titi közt, megalkészült és június elsején adják át a forgalomnak.

— **Gyermeknap Tornópusztán.** A Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület tornópusztai gazdaköre június 11-én, Urnapján Knyezsevics Mihos szentai polgármester fővédnöksége és Sztrilics Béláné, Radics Ignácné és Pusztás Sándorné védnöksége mellett gyermeknapot rendez. Délelőtt kilenc óraker ünnepi istentisztelet lesz Klazsik Anci és az Ifjusági énekhar közreműködésével. Délben a szövetkezet nagytermében társasbédet rendeznek a védnökök tiszteletére. Este kabaréval egybekötött táncmulatság lesz. Az uccán egész nap gyűjtöni fognak és a gyűjtött összeget Vidovdán napján osztják ki.

— **Bombamerénylet a krakói cseh konzulátus ellen.** Prágából jelentik: A *Narodni Listy*nek jelentik Krakóból, hogy szombaton délben a krakói cseh konzulátus ellen bombamerényletet kíséreltek meg. A merénylő először revolverlövessel megölte a cseh konzulátus egyik szolgáját, azután pedig az utlevél-osztály helyiségébe bombát dobott, azonban a bomba nem explodált. A merénylőt letartóztatták. *Leck* Jánosnak hívják, állampolgárságát idáig nem állapították meg. Az agyonlőtt szolga neve *Kolodziej*. A merénylő egy másik revolverlövessel a cseh konzulátusnak *Opalner* nevű hivatalnokát is súlyosan megsebesítette.

— **Elindult a bácskai zarándokok második csoportja.** A bánáti zarándokok elutazása után vasárnap délután indult el a bácskai zarándokok első és hétfőn délután a második csoportja Róma felé. A Bácskából összesen ezer-nyolcszázan vesznek részt a zarándokúton. Az első csoportot *Petrányi* Ferenc óbecsei apátplebános vezette. A második csoportot *Szenderovics* Antal, a suboticei apostoli adminisztratura titkára, *Evetovics* Péter, *Hegedűs* Lénárd és *Herédi* Benjámín plebánosok vezetik. *Budánovics* Lajos apostoli adminisztrátor néhány nappal ezelőtt már elindult és már Rómába is érkezett. A zarándokokat pünkösdi vasárnapján fogadja a pápa.

— **Sztrájk a horogkeresztes tüntetés miatt.** Mödlingből jelentik: A mödlingi véres horogkeresztes tüntetésnek, amelynek *Müller* szociáldemokrata községtanácsos áldozatul esett, komolyabb következményei vannak. A tüntetés ügyében indított hatósági vizsgálat során ugyanis hat munkást is letartóztattak, ami a mödlingi és környékbeli munkásság körében óriási izgalmat keltett. Több gyárban azonnal beszüntették a munkát és a munkásság vasárnap tiltakozó gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy az esetben, ha a letartóztatott hat munkást nem helyezik szabadlábra, valamennyi gyárban beszüntetik a munkát. A hangulat a Mödling-környéki munkásság körében nagyon izgatott.

— **Rádiót kap a becskeréki rendőrség.** Becskerekéről jelentik: Az egyik német cég nyolc feljáróló rádiókészülékkel a becskeréki rendőrségnek, amely az esték munkáját elfogadja. A rádiót a rendőrség fel a rendőrségen, ahol ezzel kapcsolatban sajtóirodát állítanak fel.

— **Holttest a Temesben.** Tomasováról jelentik: A halászok vasárnap a Temes folyóban a falu alatt holttestet találtak, amely már erősen felváltanak indult. Erőszak nyomai nem látszanak rajta. A tomasovai rendőrség nyomozást indított annak felderítésére, hogy öngyilkosság, vagy gyilkosság áldozata-e a hulla.

— **Vizsgák a szentai gimnáziumban.** Az érettségi vizsgálatokat a szentai gimnáziumban a következő sorrendben tartják meg: Magánvizsgálatok: Junius 2-án IV. és VIII. osztály írásbeli, 3-án és 4-én IV. és VIII. osztály szóbeli, 5-én a többi osztályban írásbeli, 6-án, 7-én, 8-án és 9-én szóbeli. Kisérettségi vizsgák: Junius 9-én a szerb és magyar tagozat írásbeli vizsgálata, 10-én, 12-én, 14-én és 16-án a szerb tagozaton szóbeli, 11-én, 13-án, 15-én és 17-én a magyar tagozaton szóbeli. Magyar érettségi vizsgálat: Junius 18-án, 19-én, 20. és 21-én a szerb és magyar tagozaton írásbeli, 22-én, 23-án a szerb tagozaton szóbeli, 24-én, 25-én, 26-án, 27-én és 29-én a magyar tagozaton szóbeli.

— **Buzát lopott.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki törvényszék hétfőn tárgyalta *Balos* Viktort, töröki születésű román napszemcsésgyártót, aki a múlt év vége óta a *Giljum* Józseftől hater ezer dinár értékű buzát lopott. — *Bognár* József pedig kilencezer dinárt csalt ki. A bíróság a vádlottat csalásban és lopásban mondotta ki bűnösnek és két és fél évi börtönrre ítélte.

— **Zagrebi egyetemi tanárok újabb afféréje.** Zagrebből jelentik: Zagrebi egyetemi tanárok újabb afféréjével foglalkozni a zagrebi bíróság. Ezuttal becsületsértési pörrel van szó, amelyet dr. Mikulicsics, az orvosi fakultás tanára indított az egyetem tizenöt tanára ellen. Mikulicsics dr. ugyanis ez év márciusában közölte kollégáival, hogy a baril olasz egyetemre rendes tanárnak meghívták, mire a tanári kar az egyetemi hallgatókkal együtt április 4-ikén ünnepélyes bankettet rendezett tiszteletére, amelyen rábírták Mikulicsicsot, hogy a meghívást ne fogadja el és maradjon meg a zagrebi egyetem kötelékében. Mikulicsics az ünneplés által meghatva kijelentette, hogy megmarad zagrebi tanszékén. Időközben a zagrebi egyetem rektorátusa kérdést intézett Bariba, ahonnan az a válasz érkezett, hogy Mikulicsicsot csak néhány előadás megtartására kérték fel és végleges meghívásról egyáltalán nem volt szó. A tanárok felháborodással látták, hogy Mikulicsics félrevezette őket és minden alap nélkül ünnepeztette magát. Emiatt méltatlannak mondták ki Mikulicsicsot az egyetemi tanári állásra és előterjesztést tettek nyugdíjaztatása végett a közoktatásügyi miniszternek. Mikulicsics a határozathozatalban résztvevő tizenöt egyetemi tanár ellen becsületsértés címén feljelentést tett a zagrebi bíróságnak.

— **Harmincezer dinárt sikkasztott a beodrai második Zajednica vezetője.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki agrárzajednica központ kiküldöttjei, *Jankahidac* ügyvezető elnök és *Mátics* ellenőr vizsgálatot tartottak a beodrai ugynevezett második Zajednica hivatalában, ahol a számadások felülvizsgálása alkalmával 3000 dinár hiányt állapítottak meg. Az összeget magáncélokra használták fel. *Ankics* Bózsó a bizottság jelentésének vétele után bűnvádi feljelentést tett az ügyészségen a vezetőség ellen, egyidejűleg pedig új vezetőségi tagok választását rendelte el.

— **A Feleky—Gömbös-párbaj epilógusa.** Budapestről jelentik: A múlt év őszén *Feleky* Géza, a *Világ* szerkesztője hírlapi cikkéből kifolyólag *Gömbös* Gyulával párbajt vívott. Mindkettőjük ellen párbaj vétsége címén megindult az eljárás. A budapesti büntetőbíróháza Oláh János bírósági elnökkel tárgyalást tartott, amelyen a tárgyalást ebben az ügyben és maga elé idézte *Feleky* Gézát. *Feleky* a tárgyaláson nem jelent meg, mire a tárgyalást elnapolták és a bíró elrendelte *Feleky* Gézának a legközelebbi tárgyalásra való elővezetését.

— **A szuboticei adókvetések.** A szuboticei harmadosztályú kereseti adót kivétő bizottság *Junius* 2-án a következő I—IV. körű földmivesek adóügyét fogja tárgyalni: *Anisics* Antal, *Antunovics* János, *Antunovics* Péter, *Arnold* Mihály, *Aladzics* Lajos, *Bacsics* Lajos, *Bacsics* Palkovics József, *Balogh* Máté, *Balogh* Péter, *Balogh* János, *Balogh* József, *Baka* József, *Baka* Pálné, *Baka* Péter, *Babicskov* Péter, *Balunovics* Kálmár, *Balon* Róza, *Balázs* P. Ádám, *Barta* Bálint, *Bulyovics* Lukács, *Berényi* Péter, *Berényi* Mihály, *Berényi* Vince, *Berkes* Péter, *Berkes* Tamás, *Boldizsár* Elek, *Beszédes* Mihály, *Boros* Vince, *Boldogi* Lukács, *Boleszlin* József, *Crnkovics* Filöp, *Csamprág* Sándor, *Csamprág* Mladen, *Csonka* Ádám, *Csonka* Máté, *Csóti* Péter, *Cviin* Albert, *Cviin* Jakabné, *Cviin* János, *Csipák* Mihály, *Darabos* Józsefné, özv. *Darabos* Józsefné, *Debics* Kálmán, *Dimitrievics* Bogdán. *Junius* 3-án a következő V—VIII. körű földmivesek kerülnek sorra: *Ampelics* Jakab, *Budinesevics* Mihály, *Bácska* Ernő, *Budinesevics* Illés, *Bulyovics* Alojzia, *Bács* Gergely, *Bacsics* Márton, *Bacsics* István, *Brajkó* Máté, *Bleszics* Vinkó, *Balázsevics* István, *Balázs* Márton, *Buza* Pál, *Boros* Gergely, *Buza* István, *Borovics* Bol-

tó, *Budánovics* Alajos, *Bukvics* Pálné, *Babicska* Félixné, *Bukvics* István, *Bukvics* Vince, *Bukvics* János, *Bukvics* Nikola, *Bukvics* Ninkó, *Bencsik* Mijó, *Bukvics* Péter, *Bacsics* István, *Csajkás* István, *Cvijanov* Lázár, *Csövics* Márk, *Crnkovics* Kálmán, *Bács* Gergely, *Crnkovics* István, *Cviin* Péterné, *Crnkovics* Péter, *Dózsa* Menyhért, *Dózsa* Menyhért, *Dusnoki* István, *Drazsics* Milos, *Danczinger* Mihály, *Delics* Kálmán, *Davcsik* Márk, *Franciskovics* Vinkó, *Franciskovics* István, *Franciskovics* József, *Franciskovics* Kálmán, *Franciskovics* Pál. A bizottság a hétfői tárgyalásokon a következő adóalapokat állapította meg: *Barakovics* Alojzia 250—100—100, *Haril* és *Mernátovics* 2500 1000, *Kertész* Ignác 2500, *Krisztháber* Sándor 10,000, *Malagurszki* Ferenc 1250—500—500, *Szemző* Béla 1000, *Pulán* Nándorné 500, *Ács* Géza 500, *Knol* Salamon 1000, *Móritz* András 500, *Pártos* Jenő 1000—500, *Sichter* Makso 1000, *Heisler* Benő 1500—500, *Horvátzki* Ágoston 500—250, *Jurics* Péterné 250—100, *Vojnics* Ottó 250, *Zvekánovics* György 250—100, *Bódi* István 250, *Cveics* András 250, *Dulai* Józsefné 500, *Holcz* Béla 1500—500, *Rackó* Mihály és *Tumbász* József 500—500.

— **Öreg budapesti hordár tragédiája.** Budapestről jelentik: Vasárnap két öreg budapesti hordár lett autószerencsétlenség áldozata. Dél előtt egy autó elgázolta *Müller* János 68 éves hordárt. Sulvos sérülésével a Rókus-kórházba szállították. Pár órával később a Rákóczi-úton dr. *Vlader* Ervin Imre külügyminiszeri fogalmazó motorkerékpárjával elütötte *Juhász* András 76 éves hordárt. A szerencsétlen embert életveszélyes sérülésekkel szintén a Rókus-kórházba vitték.

— **Halálozás.** Novisadról jelentik: *Popovicki* Pavle novisadi radikális képviselő felesége, akin a napokban műtet hajtottak végre, vasárnap meghalt. Temetése hétfőn délután volt óriási részvét mellett.

— **A novisadi Sokol-Egyesület zászlószentelési ünnepe.** Novisadról jelentik: Vasárnap ünnepelte meg a novisadi Sokol-Egyesület fennállásának huszonöt éves jubileumát, amelyen valamennyi vajdasági Sokol-Egyesület résztvett. Az ünnepségek szombat este vették kezdetüket lampionos menettel, amellyel *Lakics* János polgármestert üdvözölték, tekintve, hogy Novisad város vállalta a zászlóanyai tisztet. Vasárnap reggel tornagyakorlatok voltak, délben pedig a *Srpska Matica* előtti téren ünnepélyesen felszentelték a Sokol-Egyesület új zászlóját. A zászlószentelést *Csirics* Iriny püspök végezte és azon testületileg résztvettek a hazafias egyesületek, amelyeknek menetét a szokolisták lovasszázada nyitotta meg *Palanski* György városi tisztviselővel az élén. A zászlószentelésen, amelyen a polgári és katonai hatóságok is résztvettek, a szertartás után *Jovanovics* Toma iskolaigazgató tartott lelkes beszédet. Délben ünnepi bankett volt, délután pedig a tornagyakorlatokat folytatták.

— **A marlenbadi sakkverseny.** Marlenbadi jelentik: A vasárnapi fordulón *Saemisch* győzött angol partiban 40 húzás után *Yates* fölött, *Réti* nyert *Thomas* ellen 60 húzás után, *Spielmann* elvesztette a partit *Grünfeld*del szemben rendszertelen játszmában 42 húzás után, *Haida* veszített *Janovszki* ellen vezérgyalogcselben 30 húzás után és *Opozenszki* veszített *Niemzovics* ellen 46 húzás után. Félbemaradt a *Michell*—*Rubinstein*-játszma (*Rubinstein* nyerő állásban van) és a *Torre*—*Marshall*-parti.

— **A sztaribecsei műkedvelők vendégszereplése Bácska-Petrovoszelón.** Petrovoszelóról jelentik: Vasárnap a sztaribecsei Iparos Olvasókör műkedvelőgárdája Bácska-Petrovoszelón vendégszereplést, ahol a Nagyvendéglő dísztermében a »Juhász legény« szegény juhászlegény» című háromfelvonásos népszínművet adják elő.

— **Egy orvos felesége levette magát a szegedi kórház ablakából.** Szegedről jelentik: Dr. *Kuszkó* Károlyné, a szegedi kórház első segédorvosának felesége, vasárnap délelőtt levette magát a kórház magasföldszinti ablakából. Mire segítségére siettek, már ki-szenvedett. Az öngyilkos uriaszony tifuszbeteg volt és állapota pénteken hirtelen válságosra fordult. Vasárnap reggel férje meglátogatta és elmondta a nagybetegnek, hogy édesapja meghalt. Férje távozása után dr. *Kuszkó* utasítást adott ápolónőjének, hogy vigye ki a szobában levő virágokat. Az ápolónő mintegy két perc múlva visszatért a szobába és elrémülve látta, hogy az orvos felesége időközben az ablakon kiugrott. Azonnal bevitték a műterembe, de segíteni már nem tudtak rajta. Sulvos agyalapi törést szenvedett, amely azonnali halálát okozta.

— **Tűz.** Molról jelentik: Szombaton özvegy *Szabó* Máriaudvarában tűz ütött ki, amely az udvaron levő szalmát, pelyvát és fertőző elpusztított el. A kár kétezer forint. A tüzet *Szabó* né három éves fia okozta a takaréktűzhelyből kivett parázzsal. A rendőrség a vizsgálatlanság miatt eljárást indított.

— **A sentai vendéglősök a blokkadórendszer ellen.** Sentáról jelentik: Senta város tanácsa a kávéházi blokkadórendszer módosítása ügyében értekezletre hívta meg a sentai kávéház-tulajdonosokat és vendéglősöket. A vendéglősök ugyanis már hónapokkal ezelőtt bejelentették a város vezetőségnek, hogy a blokkadó szertést nem vállalják, hanem a blokkok kezelésével hatóságok személt bízzanak meg. A pénteki értekezleten a tanács azt javasolta, hogy a vendéglősök blokkadó fejében átalányösszeget fizessenek, ez azonban oly nagy vihart keltett, hogy a tanács visszavonta javaslatát. A vendéglősök kijelentették, hogyha a város nem veszi saját kezelésébe a blokkadó behajtását úgy a jövőben este kilenc órakor valamennyi kávéházat és vendéglőt bezárják, egyben orvosiásért a vendéglősök országos szövetséghez fognak fordulni.

— **Elítélt zsebmetsző.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki törvényszék hétfőn tárgyalta *Kovics* Antal suboticei cigány bűnösét, aki június 9-én *Vranjevo* községében tartott vásáron el akarta loolni *Precarszki* György pénztárcáját. A bíróság *Kovics* két hónapi fogságra ítélte.

— **Megnyílt a szentai kaszinó.** Szombaton este ünnepélyes bankett keretében nyílt meg újra hét évi szünetelés után a szentai kaszinó. A megnyitóbeszédet *Vuics* Jócó volt országgyűlési képviselő a kaszinó elnök mondotta. Megemlékezett azokról az időkről, amikor a magyar éra még szívesen látta, testvéri szeretettel fogadta magukhoz a magyar kaszinóban a szerbeket. Most a szerbek kötelessége — mondotta az elnök — a nemzeti kötelességek hasonló megértéssel, jószívvel magukhoz kapcsolni. *Vuics* Jócó nagy tapsal fogadott beszéde után a kör igazgatója, dr. *Hacser* Kálmán a kaszinó programját fejtette és *Alekszander* királyt és családját köszöntötte fel.

— **Halálra ítélték az indorei maharadsa táncosnőjének elrablóját.** Londonból jelentik: Teljes egy hétig tartott az indorei maharadsa tisztjének gyilkosságai bűnpöre, akik azzal voltak vádolva, hogy a maharadsa megszökött táncosnőjét, *Muntaz Begumot* erőszakkal vissza akarták vinni új barátjának, *Bombay* egyik leggazdagabb kereskedőjének palotájából a maharadsához, megtámadták az automobil, a kereskedőt több revolverlövessel megölték és a szökevény táncosnőt arcán törrel megsebesítették. A vádlottak kivétel nélkül tisztak voltak. Négy tisztet a gyilkosságban vétkesnek talált az esküdszék, ezeket halálra ítélték, négy másik tiszt életfogytig tartó kényszermunkával fog büntetni és két tisztet bizonyítékok hiányában felmentettek.

— **Magyarországi kereskedők bonyolítják le Görögország külföldi állatvásárlásait.** Budapestről jelentik: Görögország egyrészt a háboruban elpusztult macedon területek állatállományának kiegészítésére, másrészt a Kis Ázsiából hazatelepített menekültek számára nagyarányú ló- és szarvasmarha vásárlásokat folytat. Több ezer darab apró szarvasmarhát és lovat vásároltak magyar kereskedőkkel. Egyik dombóvári kereskedő szarvasmarhát, egy debreceni lókereskedő pedig lovakat vásárol. A magyar kereskedők többnyire Jugoszláviában és Erdélyben végzik vásárlásaikat.

— **Városházi frakciót alakít a magyarországi szociáldemokrata párt.** Budapestről jelentik: A szociáldemokrata párt parlamenti frakciója a fővárosi választások után elhatározta, hogy külön városházi frakciót alakít. Ezzel kapcsolatban Peyer Károly kijelentette, hogy éppúgy, mint a nemzetgyűlésen, a fővárosi törvényhatóságában is esetről-esetre együtt fognak haladni a polgári pártokkal. Ez a kooperáció azonban mindig a felmerülő kérdéstől függ, de semmiféle közös pártokról vagy egységes csoportosításról szó sem lehet, miután a szociáldemokraták a saját útjukon akarnak tovább haladni. Az ellenzéki blokk budapesti törvényhatósági győzelmének erős hatása mutatkozik a nemzetközi pénzpiacon is, amennyiben Budapest városi kötvényei iránt a külföldi tőzsdéken nagy érdeklődés nyilvánul meg és a papírok árfolyama az utóbbi napokban lényegesen emelkedett.

— **Letartóztatott soffőr.** Novisadról jelentik: Kosztolányi Samuilló soffőr szombaton, — mint már közöltük — Bácspetrovácson autójával halálragasztott egy hároméves kislányt, akinek személyazonosságát nem tudták megállapítani. Vasárnap Skreblin Iván, a novisadi törvényszék vizsgálóbírája kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy a gázolás a soffőr hibájából történt, amiért is Kosztolányit a vizsgálóbíró intézkedésére letartóztatták. Azt is megállapították, hogy az elgázolt kislányt Plavini Máriának hívják.

— **A topolai zsidó hitközség kabarelohadása.** Topoláról jelentik: A topolai zsidó hitközség szombaton este a kaszinó nagytermében a templomépítési alap javára nagyszabású kabarelohadást rendezett keléses szórakozással. Minden egyes szereplő öszi sikert aratott. Az előadást hajnalig tartó tánc követte.

— **A kibic bosszúja.** Budapestről jelentik. Ez év február másodikán Somlay Artur színész a margitszigeti vendéglőben lórúgózott. A háta mögött ült Papp László magánisztitvélő. Papp a kibicnek rossz szokása szerint beleszólt a játékba, mire Somlay figyelmeztette, hogy ne szóljon közbe. A figyelmeztetésnek szóváltás lett a vége. Éjfél felé, amikor Somlay szállóbeli lakására hazatért, a lépcsőházban a sötétben valaki hátulról úgy fejbavágta, hogy eszméletét veszítette. Az elkergetett kibic volt a támadó, akit Somlay súlyos testi sérülés vétségére címén följelentett a budapesti járásbírósnál. Hétfőn tárgyalta ezt az ügyet a bíróság és Papp László az enyhítő körülmények figyelembevételével mellett ötmillió korona pénzbüntetésre ítélte el. Az ítélet jogerős.

— **Nem permetezik a gyümölcsfákat.** A régi magyar törvénynek azt a rendelkezését, hogy a gyümölcsfákat a gazdák kötelesek permetezni, a háború óta csak igen hiányosan tartják be. Ennek az a káros következménye, hogy a gyümölcsfákat ellepi a hernyó és az idef almatermést komoly veszély fenyegeti.

— **A petrovozelői Legényegylet és a Függetlenségi Kör ismét megkezdik működésüket.** Petrovozelőről jelentik: A belügyminisztérium engedélyezte a petrovozelői Katolikus Legényegylet, a Függetlenségi Kör és négy olvasóköri működését.

— **Nem lesz magyar ügetőderby.** Budapestről jelentik: A Budapesti Ügetőverseny Egyesület szombaton megváltoztatta alapszabályait és elhatározta, hogy mielőtt a belügyminiszter a módosítást jóváhagyja, lovaregyleti mintára háromtagú igazgatóságot választ és annak kezébe teszi le az egyesületi ügyek teljeskörű vezetését. Juniusban csak nyolc versenynapot rendeznek, azoknak díjazásában szigorúan megtartják a jelenlegi redukált szintvonalat, semmiféle nagy versenyt nem irnak ki, a másfél évtized óta minden évben ilyenkor megtartott Nemzeti díjat törlik, sőt a már régebben szép nevezésekkel lezárt magyar ügetőderbyt sem tartják meg.

— **Tűzfadrágulás oda és vissza.** A noviszadi vasúti állomáson — mint a *Bácsmegeyi Napló* legutóbb megírta — a tűzifa fuvardíját, hivatkózással a közlekedésgyógyi minisztériumnak május hó 5-ikén kélt ismeretes rendeletére, lényegesen felemelték, úgy, hogy a Banja-Lukáról Noviszadra küldött vagon tűzifa fuvara nem 650, hanem 1590 dinárba került, minek folytán a tűzifa ára kétszáz dinárral megrágnál. Az *Exploatacia* rt., — amellyel ez az eset megtörtént — ma azzal kapta vissza a fuvardíjtöbbletét, hogy a noviszadi vasúti feladóállomáson tévesen értelmezték a miniszteri rendeletet és a tűzifa fuvardíja nem lett felemelve. Ebből természetesen következnek, hogy a tűzifa árának felemelése is elmarad.

— **Országos vásár.** Mártonson junius 8-án lesz országos vásár, amelyre a vérszentes helyekről a lakosokat is fel lehet hajtani.

— **Egy öngyilkos, aki elszalad a mentők elől.** Szomborból jelentik: Novák Erzsébet huszonnyolc éves szakácsnő, szombaton este szolgálati helyén öngyilkosságot akart elkövetni. Észrevették, hogy marólugot old vízben, de mielőtt megakadályozhatták volna, a szakácsnő kiitta a mérges folyadékot. A szakácsnőt le akarták fogni, de kiszabadította magát és futásnak eredt. Üldözni kezdték az öngyilkosjelölt szakácsnőt, aki a szomszéd ucca sarkán összeesett. Időközben értesítették a mentőket is, de mikor azok megérkeztek, a szakácsnő magához tért és újból futásnak eredt. Csak hosszas hajsza után sikerült újból lefogni. Rendkívül súlyos állapotban szállították be a kórházba.

— **A budapesti Magyar-Olasz Bank igazgatóját elgázolta a saját autója.** Budapestről jelentik: Különös baleset érte Salamon Andort, a Magyar-Olasz Bank ügyvezető igazgatóját. Kedden Salamon meglátogatta édesanyját, aki a budai János-szatóriumban üdül. A látogatás után beült autójába, megnyomta az automatikus indító gombját, és a gépet első sebességre állította be. De az önindító nem működött, a kocsi mozdulatlan maradt. A bankigazgató kisértatva leszállt, hogy a kocsit elől kurblizza meg, azonban a bekapcsolt sebességet nem kapcsolta vissza, így, amint lehajolt a kocsi előtt és fordított egyet a kurblión, a gép működni kezdett és a kocsi gyors lendülettel megindult. Az automobil nyomában elütötte az igazgatót, egyik kereke átgázolt a derekán, majd nagy sebességgel lerohant a völgybe, ahol neki-szaladt egy kőrákásnak, fölborult és összetört. Salamon igazgatót azonnal bevitték a szatóriumba, ahol ápolás alá vették. Sérülése súlyos.

— **Betörés Suboticán.** Szombaton éjjel ismeretlen tettesek behatoltak *Pecárszki* Vitomir suboticei szabómester Knez Mihajlova utca 3. szám alatti üzletébe, ahonnan elvitték a szövetraktárt. *Pecárszki* üzlete kétszáz lépésnyire a városházától, a Knez Mihajlova és az *Ostojiceva* utca sarképületében van. A betörők kifosztották a kirakatot, átvágták az üveget és ezen a nyíláson át jutottak az üzletbe. A betörést csak va-

sárnap reggel vették észre. Nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan *Pecárszki* Vladimir bűnügyi rendőrkapitány és *Prodanovics* Mladen rendőrkapitány mentek ki a helyszínre. A rendőrség megállapította, hogy a betörést többen követték el, a tettesek kilétéről azonban semmi adat sem áll rendelkezésre. Több mint valószínű, hogy a betörést ugyanaz a betörőtársaság követte el, amely már hónapok óta zavartalanul működik Suboticán és amelynek kézrekerítésére megindított nyomozás mind-egyed a legkisebb eredményt sem érte el.

— **Mielőtt vásárol jégsekreányt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégsekreány-, fabutor- és rézárugyártól Subotica.** Jugovičeva 25.

— **Az újjvidéki felsőkereskedelmi iskolában 1900. évben érettségizett iskolatársainkat felkérjük, hogy címüket közöljék június 20-án Budapesten megtartandó 25 éves összeüvetelünk ügyében, Steinbach Alfréd Budapest, VI. Eötvös-utca 51.**

— **Pünkösdi bál a Népkörben.** Pünkösdi vasárnapján a suboticei Népkör táncmulatságot rendez saját helyiségeiben. A mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Szikvizgyár Palicson.** A suboticei Egyesült Szikvizgyárak vezetősége közli, hogy Palicson, a kisvendéglő épületében szikvizgyárat állított fel. A palicsi szikvizgyár bármilyen időben és mennyiségben szállít a rendelőknek szikvizet.

SPORT

— **A Dawis Cup második fordulója.** Bécsből jelentik: A Dawis Cup második fordulóján Ausztria tennisz-csapat India csapatával fog mérkőzni. A mérkőzést június 5, 6, és 7-ikén tartják meg.

— **Az angol tenniszesezők Magyarországgal és Ausztriával szemben megszüntették a bojkottot.** Londonból jelentik: Az angol tenniszegyesületek közös ülésen elhatározták, hogy Magyarország és Ausztria ellen megszüntetik a bojkottot. A bojkott Németországgal szemben továbbra is fennáll.

— **Magyarország galamblovó bajnoksága.** Budapestről jelentik: Hétfőn rendezték Magyarország 1925. évi galamblovó bajnokságát. 1. dr. Lumnicer 100 lövésből 90-et talált. 2. dr. Halasi 110 lövésből 97-et talált. 3. ifj. Szomjasi 110 lövésből 93-at talált.

— **Hogyan lehet 12:0-ra elveszteni egy mérkőzést.** Budapestről jelentik: Nagy botrány színhelye volt vasárnap délután a Halom-uccai futballpálya, ahol a Huszparosok Sportegyesülete a KTE csapattal mérkőzött. A kiesés előtt álló KTE — mint ismeretes — súlyos vereséget szenvedett a Huszparosoktól, amely annak a körülménynek tulajdonítható, hogy a KTE vezetősége a csapatot standard játékosát még a meccs megkezdése előtt letiltotta a játékról. Az öt játékos letiltását azzal indokolta a szigorú vezetőség, hogy a múlt vasárnapi TTC elleni mérkőzésükön nem játszottak teljes tudásukkal és ezzel tetemesen elősegítették a TTC győzelmét. Az öt játékos a tilalom ellenére is a pályára lépett és amikor a bíró a meccs megkezdése előtt távozásra szólította fel őket, a bíró felszólításának is ellenszegültek. A játékosok ellenállása csak jobban dagasztotta a botrányt és végül is a rendőrségnek kellett beavatkoznia az ügybe, hogy a mérkőzést a kitiltott játékosok nélkül megkezdhesék. A vég-sőkig ellenálló játékosokat a rendőrök vezették le a pályáról. A KTE ezek után hat emberrel küzdöttség végig a mérkőzést, amely 12:0 arányban a vereségével végződött. A botrányos eset élénken foglalkoztatja a budapesti sportköröket.

TŐZSDE

Zürich, máj. 25. Zárlat: Beograd 8.525, Páris 26.45, London 24.525, Newyork 5.17, Brüsszel 25.80, Milanó 20.825, Amsterdam 207.80, Berlin 123.10, Bécs 0.007280, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 99.25, Budapest 0.007275, Bukarest 2.40.

Beograd, máj. 25. Zárlat: Páris 310.95, London 295, Newyork 65.55, Milanó 244.50, Berlin 14.46, Bécs 8.546, Prága 17.925, Budapest 8.60, Genf 1174.20.

Noviszadi terménytőzsde, május 25. Csekély forgalom. A dinár emelkedése miatt az árak visszamenő irányzatot mutatnak. Tengeri, bácskai fehér 202.50 dinár, bánáti májusi, bégal hajóállomáson 200 dinár, szerémségi 195 dinár. Liszt 0-ás bácskai kombinált 665 dinár.

Szentai gabonaárak, máj. 25. A máj piacon a következő árak szerepelnek: Buza 460 dinár, Ápa 200 dinár, Sörárpa 310 dinár, Tengeri 185 dinár, hajóba 190 dinár, vasárpa 150 dinár, július—augusztusra 200 dinár, június—július—augusztusra 250 dinár, Muhar 200 dinár, Heremag 170 dinár, Bab 270 dinár, Zab 250 dinár, Rozs 250 dinár. Liszt 0-ás GG, 70 dinár, 2-ös 650 dinár, 5-ös kenyérliszt 610 dinár, Korpa 200 dinár. Irányzat tartott.

Csikágói gabonátőzsde, máj. 24. Buza prompt 2. min. 169.125, buza prompt 3. min. 164.75, buza májusra 169.75, buza júliusra 156.875, buza szeptemberre 149.375. Tengeri prompt 2. min. 113.5, tengeri májusra 114.25, tengeri júliusra 116.5, tengeri szeptemberre 114.875. Zab májusra 45, zab szeptemberre 45.625. Rozs májusra 117.5, rozs júliusra 114.25, rozs szeptemberre 107.75.

Newyorki gabonátőzsde, máj. 24. Buza őszi vörös 207.75, buza őszi kemény 84.375. Tengeri 127.25. Liszt sp. w. cl. 675—725.

A irányzat a buzánál és tengerinél szilárd.

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

Női- és gyermekfehérneműt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

ÖN NEM HISZI?

hogy 1 pár „KULCS“ jegyes harisnya (vörös, kék vagy arany jeggyel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár, ha próbára 1 párt vesz. Minden üzletben kapható. — HARISNYÁK

„KULCS“ nélkül hamisítottak.

Nagybani árusító 3615
Márkus Simon és Lipót Subotica

A suboticei zsidó Patronázs Egyesület az általa létesített »Gyermekekothont«-t 1. évi június 1-én templomi ünnepély keretében megnyitja.

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosító társaság

Tűz, élet, baleset, automobil-biztosítások
Jégbiztosítások méltányos díjakkal

FIÓKIGAZGATÓSÁG: SUBOTICA

(Rossija-Foncière palota)

KÉPVISELETEK MINDENÜTT

OLCSÓBB MINT BÁRHOL! ENGLER ALBERT Harisnya Áruháza

SUBOTICA
Strossmajerova ul. 8.

NYILTTÉR.

Zálogintézeti árverés.

Az intézetünknel f. évi március hó 31-ig rendezést nem nyert zálogtárgyak (ékszerek, aranyezüstneműek és egyéb értéktárgyak f. évi június hó 4 én, csütörtökön délután 3 órakor intézeti helyiségünkben tartandó nyilvános árverésen eladtnak.

Suboticai Önségélyző Szövetkezet
Takaró-póztár és Zálogintézet

4485

Nyilatkozat

Gál János staramoravicai lakos üzletét minden teher nélkül megvettem, semmi néven nevezendő tartozásáért nem vállalok felelősséget, akinek bármilyen követelése van, rajta tölte követelje.

Staramoravica, 1925. május hó 20.

Szűcs Lajos kereskedő
Staramoravica

4405

Értesítés

Értesítem a n. é. közönséget, hogy **Paje Kujundžića ul. 22. sz. alatt borbélyüzletet nyitottam.**

Szíves pártfogást kérve

Braun György fodrász

4502

Tagfelvétel

A „Sloga“ temetkezési egyesületbe rendes tagok felvételnek. Csak SHS királyságbeli 20—65 éves egyének vehetők fel. Islentkezni lehet **Csovics Vinco Rudics-utcai divatárú üzletében, továbbá Róti Izsó úrnál a „Narod“ kávéházban, végül az egyesületnek az u. n. izr. iskola épületében levő ideiglenes helyiségében naponta 4—6-ig.**

Felvételi díj: 40 dinár s halálosetenként 25 dinár. Ezzel szemben kifizet az egyesület elhalálozás esetén 20.000—40.000 dinárt.

3443

Az elnökség.

Figyelmeztetés

Adler Frigyes subotica lakost, aki cégemnél alkalmazásban, mint ügynök, állásából elhocsátottam, ellene büntető feljelentést tettem, jelenleg szökésben van.

Felhívok mindenkit, hogy nevezetnél semmiféle rendelést, fizetést ne teljesítsen, mert ezért semmiféle felelősséget nem vállalok. A nála levő minta-kollekcióból, nevezetesen női fehérneműt senki ne vásároljon.

ANKA LULIĆ helyett
Földes, Zagreb
Ilica 36.

SÜRGŐSEN ELADÓ

Subotica legszebb és legforgalmasabb helyén

vendéglőnek és korcsmának kiválóan alkalmas

HÁZ

A házban jelenleg is vendéglő van. A vendéglőhöz van 2 szobás komplett lakás. A jelenlegi vendéglő utcai frontja a házban levő 2 felmondható üzlethelyiséggel megnagyobbítható.

A vételár megegyezés esetén havi részletekben is törleszthető.

Cím a kiadóban.

Ó, az a szegény ember!

Irla: Claude Gével

Prudent Chrestien mindig arról ábrándozott, hogy elvált asszonyt vesz feleségül, persze csak olyat, akit önhibáján kívül választottak el férjétől. Valahogy úgy gondolta, hogy nem lesz nehéz boldoggá tenni azt, akinek a házasság körül a multban már voltak rossz tapasztalatai...

Minden vágyát beteljesültnek érezte, mikor Noémi Fontanjes urhölgy, bizonyos Orélier ur hajdani hitvese »igennel jutalmazta hódolatát«, mert Chrestien szerette a szép szölamokat. Noémi jótermetű hölgy volt s arcát széppé tette rejtelmes pillantása. Chrestien különös örömmel hallgatta, mikor Noémi első házasságának szenvedéseiről beszélt, békésen egybekulcsolt kezekkel, mint valami szelid áldozat... Végül egybekeltek. Chrestien ur sok boldog napot élt át s minden igyekezetével azon volt, hogy megkettőzött gyengédsége elfelejtse Luluval—így becézte feleségét—a mult szenvedéseit. Ilyenkor mindig úgy érezte, hogy diadalmasan gyűri le elődjét s mert szerény ember volt, meglegedett egy csendes kis mosollyal, amely mintha ezt mondotta volna: »Ime, ez vagyok én, ilyen vagyok én...«

Tagadhatatlan, hogy élettársának jellemében talált egy és más kivetni valót, ezt azonban az elszennvedett keserűségnek tudta be. A valóságban azonban Chrestienne nem volt sem jobb, sem rosszabb a többi asszonynál, Chrestien ur pedig szintén nem volt rossz ember, legföljebb egy kissé ingerlékeny. Kisebbs-nagyobb nézeteltérések keletkeztek köztük s Chrestien ur kénytelen volt megállapítani, hogy valahol elhibázta a számításait: ámbár elvált asszonyt vett feleségül, házasságát nem lett elviselhetőbb. Nem telt bele sok idő smár szentül hitte, hogy Noémi sohasem volt »áldozat« előző házasságában s egy napon nagyon élénk rokonszenvet kezdett érezni szerencsétlen elődje iránt. Ez a meggyőződés a legközelebbi vitánál ki is robbant belőle:

— Ó, az a szegény ember!

— Kiről beszélsz? — kérdezte Noémi.

— Arról a szegény Orélierről, — felelte Chrestien ur.

Chrestien asszony nem válaszolt. Férje, akit ez a siker módfelett büszkévé tett, elhatározta, hogy használni fogja ezt a fegyvert s minden lehető alkalommal így is tett. Utóbb házasságuknak valóságos vezérmotívuma lett ez a kiszólás:

— Ó, az a szegény ember! — amit gyakran sóhajtott el Chrestien ur.

*

A Chrestien házaspár éppen befejezte ebédjét, mikor a szobalány egy hölgy érkezését jelentette, aki nem akarta megmondani a nevét. A szalónban egy fiatal nő várta őket.

— Én vagyok a második számú Orélierné, — mondotta.

— A te utódod! — vigyorgott Chrestien ur.

— Meg kell bocsátaniok jöveletemet, de egy igen nagy kéréssel fordulok önhöz, — mondotta Noéminek.

— Bocsásson meg, de annyira...

— Ó, nagyon kérem önt! — mondotta Orélierné. — Ime az ügy!

Azzal elbeszélte, hogy ámbár csak egy éve felesége Orélierről, nem bírja tovább a vele való együttélést. Eppen azért szeretné megtudni, hogy milyen uton-módon szabadult meg Noémi első férjétől, kérte az ügyvéd címét, akinek segítségét igénybe vette és így tovább. Noémi kioktatta őt s megkérdezte, hogy mi mindent kell elszennvednie Orélierről.

A fiatal hölgy részletesen elsorolta a bántalmakat, amelyekben része volt s szavai hatását sóhajokkal igyekezett megerősíteni...

Prudent Chrestien figyelt, megindult s végre ezt mormogta magában:

— Szegény asszonyok!...

Noémi asszony örömmel vette tudomásul, hogy férje többes számban tette meg ezt a felkiáltást s valóban, — mikor Orélierné elment, Chrestien ur magához vonta feleségét, végtelen gyöngédséggel nézett szemébe, amely már annyi könnyet ontott...

— Szegény Lulun, megbocsátasz nekem? Igazságtalan voltam hozzád... de majd meglátod...

*

Másnap Chrestienne asszony régi dobozba bonbonokat csomagolt s köszönetképpen elvitte volt iskolatársnőjéhez, Desjapie kisasszonyhoz, aki előtte való nap kedvéért eljátszotta a sikerült komédiát.

A legolcsóbb és legjobb **fűzők** készítését elvállalom, kiváló halcsont nélküli, valamint tisztítást, Haskötők orvosi rendelés után. javítást, alakítást
Gutai Forencné, VII. kör, Ostojićeva ul. 29
2626

Nőtlen
molnársegédet
több évi gyakorlattal
keres
nagyobb kereskedelmi
malom.

Ajánlatok fizetési
igények megjelölésével
a következő címre
küldendők:
„POSAVINA“
umjetni mlín Sisak

Villanysereléshez, erős és
gyenge áramu
SZERELŐK
kik Bergman és Huló mun-
kánál megfelelő gyakorlat-
tal bírnak felvételnek:
J. ZELINKA
villanyfelszerelési vállalko-
zónál Veliki-Beckerekon
Aleksandrova (P6) ul. 27.

Előnyomdaberendezést moder-
nül és szakszerűen összeállítva
legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
előnyomdaberendezési vállalat
SENJA (Bačka)
4419

Kölcsönzsákok és kölcsönponyvák

kaphatók

Lederer Leó cégnél, Somborban

Ugyanott egy gőzkazán és két vaslartány oladó

4423

Kanadába és az Egyesült Államokba

legújabb **EXPRESS** gőzhajókkal

3-SZOR HETENKÉNT

Cherbourgól - Antwerpenből - Hamburgból
Liverpoolba

Mindenmü felv. ágosítást az utazásról,
menetdíjakról, továbbá a
legpontosabb adatokat
földmivesek elhelyezkedésére
a kanadai farmokon
ingyenesen ad

CANADIAN PACIFIC

Beograd, Wilsonov trg 107
Zagreb, Petrinjska ul. 40

3303

Milkó Izidor

UJ KÖNYVEI

- 1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja, Mosolygó történetek
- 3) Spekulané és társai. Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker írásaiból (Novellisztikus dolgok)

A „Világ“ a következőket írja a könyvekről: Me-
sélő kedvtől, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth,
kacagós mint Perzö, intelligens, mint Cholouky,
magyaros, mint Abonyi Lajos.

A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár

Minden kötet külön is kapható a Bácsmegyei Napló
kiadóhivatalában vagy a szerzőnél (Subotica, Zrinjski
trg 28) a pénz előleges beküldése mellett.

Simon László és Társai

gépműhely, vas- és rézöntöde

Subotica, VI. kör, Tolstoleva ulica 27-29.

KÉSZIT: mindenféle gazdasági gépeket u. m. mor-
zsoló, szecskavágó, borprések, borszivatyuk, malom-
berendezési vasrészeket. Minta szerint vagy rajzok
után vas- és rézöntvényeket. Magánjáró alkatrészeket
és minden e szakmába vágó javításokat a
legutányosabb áron.

Nyomdagépek javító műhelye

Irodának

keresünk két-három
világos helyiséget le-
hetőleg emeleten a köz-
pontban. Cím a
kiadóban.

Beckerekén

festék, lakk, ecset, kát-
rány, fedőlemez, és
minden festékszakra-
ba vágó árulogolcsóbb
Walterschan Jánosnál

4434

Fonott sandalok érkeztek „BÉBI“ cipőüzletébe Karadjordje trg 5. sz. Javitások elfogadtatnak. (Neményi fűszerüzlet mellett)

PÉCS-SZABOLCSI

SZÉN és BRIKETT

és pedig kétszer mosott kovács-szén. kockaszén ipari célra, ugymint

SALGÓTARJANI DARABOS SZÉN

cséplési célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva franko bármely állomásra, továbbá

I-a SZÁRAZ VILLÁZOTT FASZÉN

pormentes, szivógázmotoros üzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkori pontos szállításra — legolcsóbb árak mellett

DANICA FAIPAR OSIJEK

Telefon 4-04. Desatičina ul. 27.

BIRTOK

90 hold egy tagban, 2 házzal, mellékhelyiségekkel, Donji-Miholjac (Szlavónia) közelében

ELADÓ

Csak komoly reflektánsokkal tárgyalok

HINKO SPITZER

SLAVONSKA-POŽEGA

Bővebbet GRÜNBAUM ALADÁR SOMBOR (Lloyd) 4461

Legolcsóbban vásárolhat

új és használt benzín, szivógáz és nyersolaj-motorokat minden nagyságban. Különléle malomgépeket, hengerszekék, hámozógépek, tararok stb.

Petrás László

gépjavitó műhelyében

Veliki Bečkerek

Geleova (Német) ul. 48.

Vállalok mindenféle motor, gép és kazánjavításokat.

Autogén hegesztést. Cserélőzetek.

Kedvező fizetési feltétel. 3156

Ia TÖLGYFA és BÜKKFA PARKETTA

különböző méretekben kapható

LEDERER LEO cégnél

Somborban

Cipőüzlet megnyitása!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

cipőüzletemet

a „Bela Lala“-hoz, az Apolló épületében

Novisadon

(a városházzal szemben) megnyitottam. — Állandóan raktáron tartok legkiválóbb minőségű cipőket a legolcsóbb árban. Kérem tekintsek meg a raktárral vétkötelezettség nélkül.

Kiváló tisztelettel

MAVRO POLLAK

NOVISAD

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. **Subotica** Telefon: 190 sz.

Távíratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota. Telep: Sentai put.

ÚJ

CSERÉPKÁLYHÁK

tűzhelyek, jutányos árban kaphatók. Átrakások és javítások szakszerűen, legolcsóbb árban elvállaltatnak. - Vidéken is e szakmába vágó mindenféle munkát elvállal!

TAKÁCS MIHÁLY

CSERÉPKÁLYHÁS

Subotica, városi zenede mögött.

JÉG

kapható minden mennyiségben a

Sombori Hengermalom

r. t.-nál

(Somborski mljn na valjke d. d.)

Shállítható vasuton is. 4260

AMERIKAI KÉVEKÖTÖMANILLA

Zsák, ponyva, kötél, zsineg, lópokrócok, butorszövet és kárpitós cikkek

Szőnyegek minden kivitelben, kókusz futók és szőnyeg védők.

BÉRBEADOK

GABONÁÉRT

8HP **magánjáró garniturát**

FÖLDVÁRI LAJOS

SOMBOR

Kraljica Marija trg. 1.

Órák, ékszerék

feltűnően olcsón kaphatók

Nyilas és Csajkásnál

Subotica, 3854

Strossmajerova ul. 7. Huspiac

„VESNA“ HAJÓZÁSI RESZVÉNYTÁRSASÁG

S U Š A K

Rendszeres személy és áruforgalom

DÉL-AMERIKÁBA ÉS KANADÁBA

Első szerb hajózási vállalat, melynek hajói hazai kikötőből indulnak. — Bővebb felvilágosítással szolgál:

ALDAN SZVETISZLAV váltó üzlete **VELIKA-KIKINDA.**

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECKEREK,

a törvényszéki palota mellett. TELEFON 329 760

FALAPÁT FAVILLA KASZA

és mindenféle szerszámnyeleket prima bükkfából és nyirfaseprőket nagyban, jutányosan, azonnal, Suboticáról szállít

MIRKO BECK

Kuća Lijka Bioskop

Aki vérszegény, sápadt

vagy aki egyáltalán gyenge, az egészségét csakis a legújabb gyógyszerrel nyerheti vissza, melynek neve „Ferrodovim“. Kiváló gyógyszer és valódi áldás a mocsaras és vizenyös területek lakóinak, ahol fiatal és öreg egyaránt szenved a maláriától és egyéb betegségektől. A FERRODOVIM emeli az étvágyat és bármely betegnek visszaadja erejét, frissességét és ismét egészségessé teszi a vért. Már 2-3 üveggel biztos eredmény érhető el. Ennek az áldásos gyógyszernek az eladását a közegészségügyi minisztérium engedélyezte. Megrendeléseket elfogad és a gyógyszert utánvétellel és portómentesen küldi:

pharm. mr. **BOGDAN BOGDANOVIĆ** gyógyszerész, Mostar (Hercegovina)

Egy üveg ára kimerítő használati utasítással 40 dinár.

Uj vukovári arctisztító kenőcs széplő, himlőhely, sömör, májfoli, kelések, fakadékok, torrószági pürszenés, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen.

Uj vukovári bőrzéplítő szappan és puder, mely az arckenyőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz

Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 6 dinár, puder 10 dinár.

Minden tégelyen Krajčović, a készítő arcképe látható.

ZE. KRAJČOVIĆ GYÓGYSZERTÁRA

VUKOVÁR

FERD. PIATNIK & SÖHNE WIEN

PIATNIK NÁNDOR és FIAI BUDAPEST

KÁRTYAGYÁRAK

kizárólagos képviselője egész Jugoszlávia területére

F. BEDŐ SUBOTICA

Šenoe ul. 19. Telefon 436.

Tekintettel a forgalomban levő hamisított bélyegzőjú kártyákra, csak a nálam vásárolt kártyákért vállalok felelősséget

Bánáiban írás székhelyű városban, jóforgalmu rőfősüzlettel, 25 szoba és mellékhelyiségekből álló és 100.000 dinár jövedelmű, a főtéren levő **egy emeletes ház** jutányos árban eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál **Dr. Belohorski és Szuzyi** forgalmi irodája **Novisad**, Safarikova u. 7. I./10.

Két jóforgalmu fűszerüzlet

közvetlen a piac téren berendezéssel és áruval más vállalkozás miatt **eladó** és azonnal átvehető. Megtudható a tulajdonosnál:

MUHI MIHÁLY vegyeskereskedőnél

4347 **MARTONOSI SZÁLLÁSON**

Nemcsak érdekes megbízható

UJSÁGOT KAP

hanem

egy **VADONATUJ AUTÓT** vagy **TRAKTORT**

IS NYERHET

ha május 1-től kezdve félévre előfizet a BACSMEGYEI NAPLO-ra

Előfizetési ár félévre 270 dinár

Azok, akik nem előfizetők, hanem naponta olvassák a lapot, szintén részt vesznek a sorsolásban, ha április 1-től minden megjelent szám címlapját beküldik a kiadóhivatalba.

RUDIČEVA ULICA 3. KRAUSZ RUDIČEVA ULICA 3.

Férfi ing zefir 2 gallérral	85 dinár	Női ing	35 dinár
Férfi alsónadrág zefir	30 dinár	Női harisnya flór, hibátlan	18 dinár
Férfi zokni	7 dinár	Női harisnya selyem, hibátlan	21 dinár
Férfi zokni cérna	19 dinár	Női harisnya selyem, hibátlan	23 dinár
		Női harisnya cérna fátyci	33 dinár

GYERMEK TRIKÓK és ZOKNIK SEMOL NEM LÉTEZŐ OLCSÓ ÁRON

„GODIVA“ kozmetikai cikkek elsőrangúak FEUER JÁNOS vegyész-mérnök kozmetikai laboratórium SUBOTICA, Trenkova ulica 15. szám.

LIFKA KERT MOZI

május 25-től—27-ig hétfőtől—szerdáig
RÁDIO, JAZZ-BAND, SCHIMMY
 a legújabb Gloria Svanson filmen. Az amerikai
LERBIER KISSASSZONY
 élete, hasonlít Victor Marguerett hősnőjéhez, ki
 szintén egyéni ízlése szerint éli világát.
A MEGTÉVEDT LEÁNY
 nagystíliú drámai színdarab 6 felvonásban.
 ELŐADÁSOK ALATT AZ I. LOVAS DIVÍZIÓ HANGVERSENYEZ.
 Az előadás kedvezőtlen idő esetén a teremben lesz megtartva.

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, url,
 vagyonos körökben disz-
 kréten közvetít Faragó
 Rodája Budapest, Népszin-
 jáz-utca 16. Célgelzeste-
 sen levelezés. Díjtalan fel-
 világoztatás. 3803

STENICIN

a legjobban bevált férép
 és **POLOSKAIRTÓ**
 Kezelése egyszerű, nem
 piszkít. — Kapható
Drogerija Laudauer
 Subotica. 500

LEVELEZÉS

Minus. Hazautazásom ju-
 liusra marad, kérem Édes,
 hogy maga is akkor jöj-
 jön Suboticára. Már a ta-
 lálkozás gondolata is bol-
 dogra tesz. Szerelmesen
 csókolom. 4493

ÉKSZEREK

inga- és zsebórák, ír-
 készletek, ridikülők,
 cigarettatárcák, ezüst-
 ből és alpakából —
 Nagy választék, olcsó
 árak.
SOK
 ékszerésznél, Rudičeva ul.

FOGLALKOZÁS

Raktárnok és utazó! Ke-
 resek egy helybeli vagy
 vidéki fűszernagykereske-
 dő cégnél egy állást, ren-
 delkezem kellő referen-
 ciákkal. Cim a kiadóhiva-
 talba »Raktárnok és Uta-
 zó« jelige alatt. 4500

Műtösnővér felvétetik a
 zsidó kórházban. Jelentke-
 zés okmányokkal dr. Tör-
 ök Béla igazgató-őorvosnál
 Suboticán. 4501

Cipőkülönlegességek

párisi divatlap szerint
RÓKA
 divat cipészetében
 Subotica, Pašičeva u. 9.

16 házból való intelligens
 fiúk ékszerész-tanoncnak
 felvétetnek. Martin Bar-
 toš, Bogovičeva ulica 20.
 4281

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és csúszó
 kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
 Csak felbélyegzett jelzés leveleket továbbítunk
 Kérdezőkódokhoz válaszbellyeg melléklendő.

NIKKELEZÉS

TÖMEGCIKKEK EGYES DARABOK
 legolcsóbban, legszebben, leggyorsabban
TENNER OPTIKUS és ORVOSI MŰSZERÉSZNÉL
 SUBOTICA, KORZÓ 11. SZÁM.

Erstklassiges Kinderfräu-
 lein, womöglich Kinder-
 gärtnerin, mit Jahres-
 zeugnissen, wird per so-
 fert gesucht. Adresse in
 der Administration. 4498

KÉKKŐ és RAFFIA

a legolcsóbb napi áron
Sugár Manónál
 Subotica 3052

Önálló kocsigyártó mun-
 kásokat (kasznicsinálókat)
 keresünk állandó munká-
 ra. — Prva Znanstvena
 Zadruka za Izradu Kola,
 Beograd, Sindjeličeva uli-
 ca 42. 4413

Villany-szerelő 35 éves, nős,
 szerb, német, magyar nyelv-
 tudással, állást szeretne vál-
 toztatni, mint **férfi** jobb
 üzemhez. Jelenleg Jugoszlavija
 legnagyobb üzeménél mint
 mester van alkalmazva. Szi-
 ves megkeresést „4 000 Kw.”
 jeligen a kiadó továbbít. 4444

Fiatal vaskereskedősegéd
 állást keres azonnali belé-
 pésre. Cim: Tari Antal,
 Svilojevo. 4472

Műcsitepen 83. számú
 ház eladó. Megbízott Dr.
 Palócz Simon ügyvéd.
 4488

TELEFON 122

FATELEP SUBOTICA

Bognárfa
 Pintérfa
 Bükkhasáb tüzi D 38
 Gyertyánhasáb tüzi „ 42
 Bükkapró tüzi „ 45
 Gyertyánapró tüzi „ 50

házhöz szállítva. Állandó
 nagy raktár, vagontételek-
 ben is. Ostravi kovácsház,
 faszén, cséplőszén.
 Mérsékelt árak!

Milo Brdar erdőipar

Braun Lázárnál
 Subotica 3222

Eladó egy 30—32 HP As-
 tra szívógázmotor magán-
 járó. MÁV gyártmány.
 keveset használt. Jónás
 István asztalos, Bač (Bač-
 ka). 4179

Két parádéslo, hintó, pa-
 rasztkocsi, stráikocsi el-
 adó. Cara Lazara ulica 12.
 4340

**Modern női
 szalon garnitúra**

cserezsnyefából
eladó
 Megtekinthető
Kellermann & Milla
 kárpitosnál Novizad
 Kralja Petra ulica 27. 4430

Ebédlo, vadonati, eladó.
 Megtekinthető 12—4-ig
 V. Mažuranević (Bíró) ul.
 9. 4223

Mindenkinek érdeke,
 hogy megtekintse ujonnan
 bevezetett versenyszabósa-
 gomat jó minőségű kalföldi
 szövetelekből. Egy zsebvialt
 férfi öltöny mérték szerint
 800 dinár. Egy karnyár
 férfi öltöny mérték szerint
 950 dinár és így feljebb
 minden ízlést kielégítő divat
 szerint. **PEITS ISTVÁN** szabó
 Vilsonova ulica 35. 4123

Somborban egy modern
 új ház, hat szoba, fürdő-
 szoba, az összes mellék-
 helvisegekkel eladó. A
 ház azonnal elfoglalható.
 Bővebbet Kralja Petra ul.
 49. 4264

Ebédlo-kredenc márvány-
 lappal 1600, ebédloasztal
 300 dinárért eladó. I. Ju-
 kičeva ulica 37. 4477

Eladó VI. körben polgári
 ház kerttel, nagy udvar-
 ral. Bővebbet Dr. Mamu-
 žić Vécó ügyvédnél. 4431

KÜLÖNFÉLE

Butorozott szoba kiadó,
 ágynemű nélkül, konyhá-
 val. Češka ul. 66. 4496

Szelepházakat Marschall
 regulátorral. MÁV loko-
 mobilokhoz szalma- és
 törekrázó tengelyeket ké-
 szít Fuchs gépműhelye
 Kula, Bačka. 4183

Zekán és Madarász asz-
 talosmesterek III., Duli-
 čeva ulica 77. asztalos-
 szakmába vágó épület-
 munkákat terv szerint ju-
 tányos áron készítenek.
 Ugyanott tanoncok fize-
 tessel felvétetnek. 3732

Vidéki hölgyek és urak
 ékszeriavitást és drágakö-
 foglalat megvárthatják
 Blahánál. Subotica, Edény-
 piac. 4126

Új zongorák, pianinok,
 csakis elsőrendű világ-
 márkák, a leghosszabb le-
 járatu részletfizetésre kap-
 hatók 10 éves iótállás
 mellett. Legnagyobb vá-
 laszték az országban. Kap-
 hatók Kain Lajos hang-
 szerkereskedőnél Suboti-
 ca Városháza. 2942

Konyhakertészetem bérle-
 tét, amely Suboticán, a
 városban van, elhalálozás
 miatt azonnal átadnám ter-
 méssel együtt. Felvilágo-
 sítást ad Székely Ignác,
 Skotus Viatora ulica 32.

Jóforgalmu fűszerüzlet la-
 kással és áruval más vál-
 lalat miatt átadó. Cim a
 kiadóban. 4320

KISS ZÁLOGINTÉZETE
 mindenféle értéktárgyakra
 kölcsönt ad. Zálogból
 visszamaradt cirka 500
 méter sötétszürke finom
 gyapjuszövet, szállításra;
 v. férfi női raglán és téli-
 kabátnak való. Ékszeres,
 ruhák, kabátok, fehérne-
 műek és minden más tár-
 gyak állandóan olcsón el-
 adatnak. Subotica, I. kör,
 Bogovičeva (Kinizsi) ul.
 12. 5697

Modern géphímzés (dam-
 burirozás), különféle kézi-
 munkák és fehérneműké-
 szítés Aida kézimunkaüz-
 letben. (Csirkepiac, kis-
 köz). 3746

Praktikus kupébőrűndök,
 kőzítéskák bőrből és vá-
 szonból, nesseserek, női
 bőrredikülők, férfi bőr- és
 cigarettatárcák a leg-
 olcsóbb árban kaphatók.
 Megrendeléseket
 és javításokat elfogadok

SCHLAGER HENRIK
 bőrdűndős
 és bőraru szaküzlete
 Aleksandrova ul. Farkas-ház.
 3863

Daruvary-Creme éjjeli
 használatra és az eredeti
 »Renée« Liliom-Creme
 nappali használatra a leg-
 ideálisabb szőpítőszerek.
 Kapható mindenütt, ahol
 nincsen a készítőnél, Blum
 (Illés) gyógytár. Subotica,
 a főpostával szemben. 3592

A subotikai villamos vasut és vilá-
 gitásir. t. igazgatósága közhírré teszi,
 hogy a mindennap Paličról induló
 utolsó előtti villamos kocszi zöld
 jelzőlámpával, az utolsó kocszi piros
 lámpával lesz ellátva.

VÉTEL-ELADÁS

3 üléses kéthengeres 5½
 HP kuplungos szép és jó,
 alacsony motorokékpár
 mellékkocsival eladó, vagy
 ráfizetéssel esetleg autóra
 cserélhető. Hut Gáspár,
 Bajmok. 4483

Sütőberendezés jutányos
 áron eladó. Hotel Aurora,
 Uzdin, Láng Lajos. 4492

Cséplőgarnitúra, 20 éves,
 8 HP, Umrath-gyártmány,
 magánjáró, eladó. Janču-
 rić Velimir, Stapar, Bačka
 4379

Eladó gyors teherautó, ki-
 való, üzembékes, 3 tonnás,
 30 HP »Packard«, Kiss
 Dezső szabóüzlete, Senta.

Hengerfurásokat
 vállal bárhol helyszínen a leg-
 modernebb és legprecízebb hen-
 gerfurógépekkel
Krausz Gyula
 vas- és fémöntődéje V. Bečkerek
 Gunduličeva ul. 7. Telefon 329

Megvételre keresek 1 db
 6 HP MÁV-cséplőt. Gyet-
 vay, Bajmok. 4438

Egészen új söraparát el-
 adó. Sudarevičeva ul. 69.

Eladó egy 60—70 HP szí-
 vógázmotor, kifogástalan
 állapotban, egy 35 HP
 Dürrkopp Traktor, egy
 5 tonnás Bussing teher-
 autó, 24 db 0—1-es Mol-
 lerup hengerolajzó, né-
 hány fűrészsatu, körfü-
 rész-tengely, motorhűtő-
 szivattyú kisebb motorok-
 hoz, láncos furókészülé-
 kek önműködő szorítás-
 sal. Vállalok tömeg-
 munka-készítést revolver
 és marógépre. Novoth
 gépműhelye, Svoboda-ma-
 lom, Bajmok. 4437

Házról-házra
 szájról-szájra jár a hír
 hogy ezután minden vevő csak

PALMA CIPŐT

vásárol, mert nemcsak minő-
 sége kitűnő, hanem a legszebb
 és a legelegánsabb is.

Egyedárusítás: Subotica, Pašičeva ulica 8. (Weinhut-ház)